

Virtual reality er til mere end porno og spil. Nu bruges teknikken også til bedre velfærd.

nyheder side 7

Styrelses betænkelse ved stadion-sponsorat kan føre til krav om tilbagebetaling.

nyheder side 3

Folkeskolereformen blev født under økonomisk krise og skulle have haft mere tid, mener skoleledernes formand Claus Hjortdal.

netværk side 14

kommunen

politik fra rødderne mandag den 8. februar 2016 · nr. 04 · 59. årgang

"Det vigtigste for mig er friheden"

Flensborg har samlet et kollektiv af midlertidige lejligheder på en gammel eksercerplads, hvor byens asylsøgere skal bo. Det er i teorien et asylcenter, men beboerne oplever det som meget anderledes end andre centre. *Kommunen* har besøgt Mohammed Mahmoud, som sammen med sin syriske familie nyder friheden og den rolige by.

reportage side 10-11

FOTO: SØREN ENGELBRECHT

Bliv forsikret blandt ligesindede.

Det gode selskab

GF Region & Kommune er en forsikringsklub specielt for ansatte ved region og kommune. Klubben er en del af GF Forsikring, og hos os får du forsikring for alle pengene. Ring 66 15 03 98 eller kig ind på www.gf-kommunal.dk

GF Region & Kommune
Skovbakken 1-3 · 5260 Odense S
Tlf. 66 15 03 98 · gf-kommunal.dk

Det store ryk

Det kommer til at tage et år eller mere, før de fleste statslige arbejdspladser er blevet flyttet til provinsen og officielt har fået ny adresse, viser en foreløbig opgørelse fra Dansk Magisterforening. 14 af de 21 virksomheder flytter således først i 2017 og syv af dem i de sidste måneder af 2017. De skubber dermed flytningen så langt, som det lader sig gøre indenfor de politiske rammer. Udlændingestyrelsen har endda angivet sin flyttedato til starten af 2018, viser opgørelsen. Det skyldes både frygt for ekspertise-dræn og manglende egnede bygninger.

”Jeg ved ikke, om nogen er tryk ved, at en med den opførsel har fingeren på affyringsknappen. Jeg mener, vi kan risikere at vågne op en morgen, og så har Donald (red. Trump), hvis han var præsident, atombombet Danmark.”

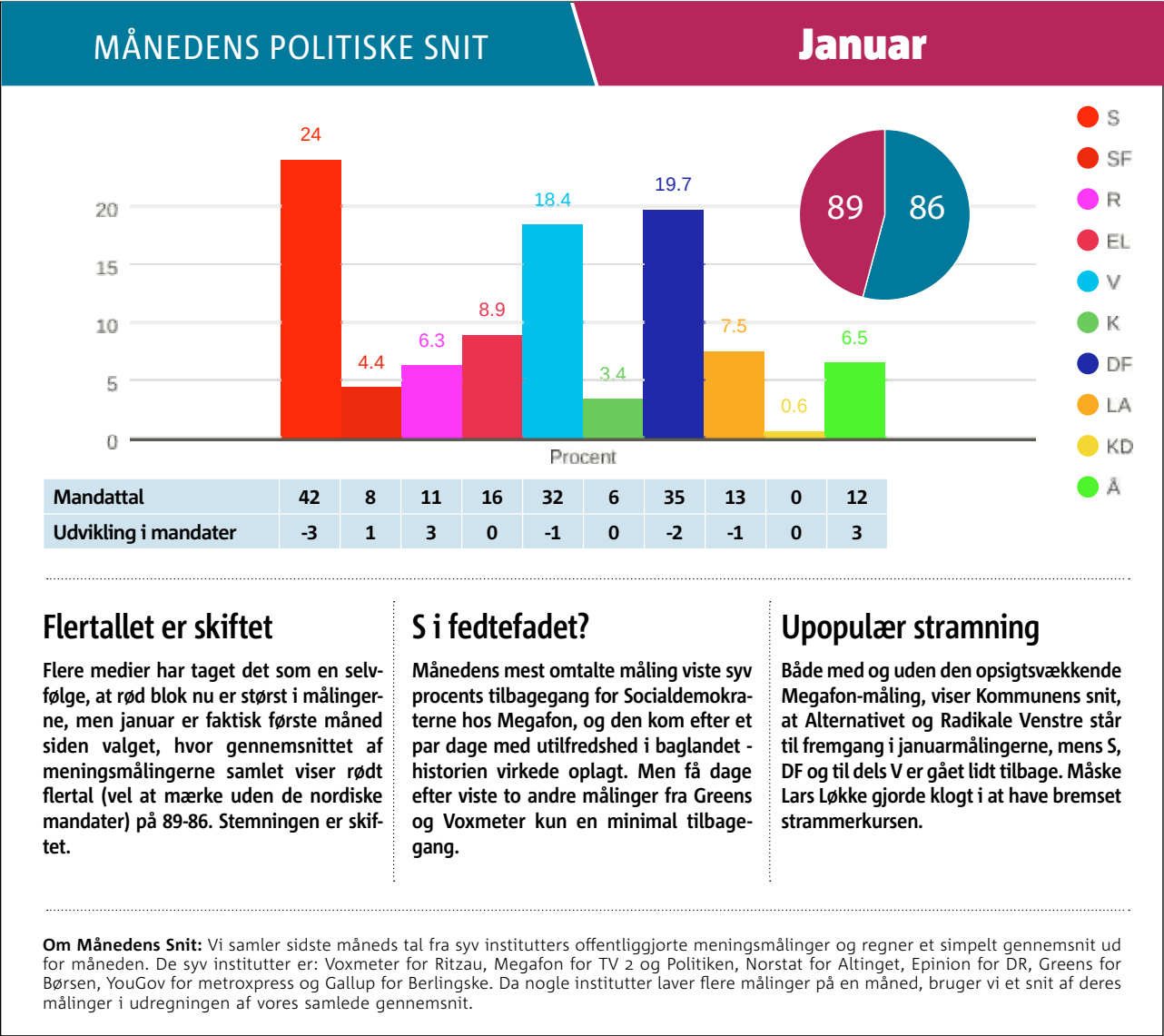
Den amerikanske valgkamp er i gang, og Danmark er om noget andet land blevet inddraget i debatten. Bernie Sanders har brugt Danmark som skoleeksempel på den gode stat, og onsdag var det så Tea Party-bevægelsens Ted Cruz, der hev verdens mindst korrupte land ind i kampen om at blive verdens mest magtfulde mand.

Nationalt karakterræs

Undervisningsministeriet er nu klar med et nyt digitalt værktøj, der skal gøre det muligt at sammenligne skoler på tværs udfra syv forskellige parametre, herunder karakterer og fraværprocenter. Der er tale om data, som allerede er offentligt tilgængelige, men nu bliver nemmere at gå til. Men skoleledere på de “dårlige” skoler får mulighed for at gå ind på siden og undskylde eller skrive forklaringer på, hvorfor skolens resultater og omstændigheder ser ud, som de gør, og hvordan skolen arbejder med eksempelvis trivsel og faglighed.

De åndssvage stemmer

Bare fordi man ikke er i stand til at passe sin egen økonomi, skal man ikke fratages retten til at stemme. Det er udgangspunktet for, at regeringen i denne måned fremsætter et lovforslag om at give personer, som er under værgemål og har mistet deres retlige handleevne, lov til at stemme ved valg til kommuner, regionsråd og Europa-Parlamentet. Dermed får det sidste af de udeladte f'er fra grundlovsændringen i 1915 nu stemmeret, nemlig fjolser, som de hed i sin tid. De fire andre F'ere, som tidligere har måttet undvære retten til at stemme er fruentimmere, folkehold, forbrydere og fattige.

En næse til samlingen

Udenrigsminister Kristian Jensen kunne i denne uge hive regeringens første, men sin egen personlige tredje næse hjem til samlingen. Den har han fået fra Udenrigs-politisk Udvalg for ikke at lytte til et flertal i Folketinget og droppe besparelser på ulandsbistanden. Da der var tale om et beslutningsforslag og ikke et lovforslag, kunne regeringen ignorere flertallet. Kristian Jensen har selv tidligere kritiseret en rød regering for at ignorere et folketingsflertal. De to tidligere næser, Kristian Jensen har erhvervet sig, har han fået for først som skatteminister at administrere efter en skattereform, der endnu ikke var vedtaget i Folketinget. Det var grundlovsstridigt. Og siden fik han en næse, fordi Skat ikke havde nedbragt borgernes og virksomhedens gæld til det offentlige.

Hans Kristian Skibby

@BundgaardSkibby

Næste DR filmprojekt siges at være om det perfekte og politisk korrekte Radikale Venstre. Det bliver vist en græsk tragedie! #dkpol

21

Antallet af integrationsplaner, der er blevet gennemført fra politisk hold siden 1999.

Grænsekontrollen varer ved

At julen varer længe, synger man, men nu fortæller udlændingeminister Inger Støjberg, at grænsekontrollen nok kommer til at vare endnu længere. Foreløbig har hun forlænget den til 23. februar, men på grund af det svenske transportøransvar venter hun, at den nok varer som minimum frem til 12. maj, som svenskens grænsekontrol varer til. Regeringen har nu to gange forlænget den midlertidige grænsekontrol. Men ifølge EU's såkaldte Schengen-grænsekodeks må en periode med grænsekontrol ikke overstige seks måneder, medmindre der foreligger "ekstraordinære omstændigheder", hvor den i så fald kan forlænges med op til to år.

Styrelse er betænkelig ved Papes stadionsponsorat

Konkurrencestyrelsens hypotese er nu, at der var tale om konkurrenceforvridende støtte, da daværende borgmester Søren Pape (K) i 2011 trumfede en sponsoraftale med Viborg FF igennem. I sidste ende kan sponsoratet kræves ophævet og støtten tilbagebetalt.

Fodbold for folket

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

Solgt for billigt, købt for dyrt. I en 'meddelelse om betænkeligheder', som *Kommunen* har fået aktindsigt i, skriver Konkurrencestyrelsen, at de nu arbejder udfra en hypotese om, at Viborg Kommune har ydet konkurrenceforvridende støtte ved først at sælge stadionnavnet under markedspris til Viborg FF i 2010 og efterfølgende købe det langt dyrere gennem Energi Viborg i 2011.

- Vi er ikke derhenne, hvor vi er klar til at afgøre sagen endnu. Meddelelsen skal alt-

så ikke ses som et udkast til en afgørelse, men som et udtryk for de betænkeligheder, vi arbejder med at underbygge, forklarer kontorchef i Konkurrencestyrelsen Søren Bo Rasmussen.

Styrelsens hypotese er tilmed, at der også var tale om ulovlig støtte, da Energi Viborg gentagne gange sponsoratet i 2014, og de har nu bedt Statsforvaltningen om at undersøge mulighederne for i sidste ende at kræve sponsoraftalerne ophævet og støtten tilbagebetalt.

"Personligt stiller jeg mig undrende overfor Konkurrencestyrelsens betænkeligheder og er ikke enig med dem i deres betragtninger."

Torsten Nielsen (K), borgmester, Viborg

Søren Pape Poulsen (K) ønsker ikke at udtale sig om sagen, da han ikke længere er ansvarlig for kommunens dispositioner.

Foto: Jens Henrik Daugaard / Polfoto

- Det er standardprocedure i konkurrencesager, at vi gør opmærksom på vores betænkeligheder. Nu har kommunen så mulighed for at fremlægge deres argumenter overfor os, inden der skal træffes en afgørelse, siger Søren Bo Rasmussen.

Sportslig fordel

Økonomi- og Erhvervsudvalget i Viborg Kommune skal behandle Konkurrencestyrelsens betænkeligheder på et møde onsdag, hvor de skal beslutte, hvordan de vil forholde sig til henvendelsen.

- Personligt stiller jeg mig undrende overfor Konkur-

rencestyrelsens betænkeligheder og er ikke enig med dem i deres betragtninger, skriver borgmester Torsten Nielsen (K). Han vil derfor anbefale, at kommunen gør indsigelse mod styrelsens hypotese.

Som *Kommunen* skrev i november, har en uvildig skønsmænd vurderet, at markedsprisen kun var cirka det halve af, hvad Viborg Kommune fik det kommunalt ejede Energi Viborg til at betale for stadionnavnet. Han konkluderede, at handlen havde været dårlig for kommunen og fordelagtig for Viborg FF. Konkurrencestyrelsen vurderer i

sin meddelelse, at Viborg FF på den måde kan have haft en fordel i forhold til andre klubber i 1. division, da de med den økonomiske indsprøjtning undgik et underskud og derefter formåede at rykke op i Superligaen.

- Jo flere penge en klub har til rådighed til for eksempel spillerindkøb, jo mere succes kan klubben få sportsligt, hvilket igen vil have en positiv afsmittende effekt på klubbens omsætning inden for de forretningsområder, hvor klubberne er aktive, står der blandt andet.

Ifølge Konkurrenceloven kan styrelsen udstede påbud

om, at støtte betales tilbage til statskassen. Sådan et påbud har efter *Kommunens* oplysninger kun været set i én tidligere sag, som drejede sig om Hellers Yachtværft i Tårnby Kommune. Her endte sagen dog i Sø- og Handelsretten, som afgjorde, at Konkurrencestyrelsens arbejde ikke havde været gjort ordentligt, og tilbagebetalingen blev dermed annulleret.

- Det er bestemt ikke en type sager, vi har hver dag, og før vi går ud og kræver penge tilbagebetalt, skal vi selvfølgelig være ganske sikre på, at det er en afgørelse, der holder, fortæller kontorchef Søren Bo Rasmussen med henblik på Viborg-sagen.

Styrelsen kan dog ikke udskyde afgørelsen alt for længe, da muligheden for at kræve støtte tilbagebetalt forældes fem år, efter støtten er blevet udbetalt. Et forhold, der gjorde, at den ulovlige støtte fra Farum-sagen heller ikke kunne kræves tilbagebetalt.

Til oktober i år vil det være fem år siden, at byrådet stemte for Energi Viborgs køb af stadionnavnet fra Viborg FF, som et år forinden havde købt det af kommunen. Daværende borgmester og nuværende formand for De Konservative, Søren Pape, ønsker ikke at udtale sig om sagen, da han ikke længere er ansvarlig for kommunens dispositioner.

leder

De uundgåelige flygtningelandsbyer

Det er svært at forestille sig, at vi ikke kommer til at se flygtningelandsbyer i Danmark inden udgangen af dette år. Et flertal uden om regeringen bestående af Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og De Konservative ønsker det og har forlangt, at Lars Løkke Rasmussen & Co. laver en analyse af, hvordan sådanne flygtningelandsbyer kunne se ud. Og på trods af den hidtidige afvisning af konceptet var regeringen denne gang hurtig til at bakke op. De havde ikke andet valg. Det har aldrig været Venstres ønske at oprette statslige flygtningelandsbyer, og det var grunden til, at udlændingeforhandlingerne i slutningen af november brasede sammen. Selvom de inden jul lovede en undersøgelse af, hvilke omkostninger statslige flygtningelandsbyer ville give, så var den - som vi kan fortælle i denne uges avis - ikke plamlagt færdig før medio april. Men 19. januar måtte regeringen sande, at de ikke kunne trække luften ud af debatten, da den alternative alliance krævede et beslutningsforslag på området.

Det er ikke nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne har forskel-

"Men én ting er fakta, noget andet er den virkelighed, politisk retorik skaber. For jo, selvfølgelig virker det efter hensigten, når politikere - både borgmestre og MF'er - i en smukt orkestreret kanon kalder noget vellykket."

lige ønsker med disse landsbyer. Mens Socialdemokraterne kræver, at asylsøgerne kan arbejde og gå i skole udenfor landsbyen, så integrationen stadig kan lykkes, er ønsket lige modsat hos Dansk Folkeparti. For dem er pointen, at asylsøgerne holder sig indenfor landsbyens porte, så der bliver skabt et midlertidigt og kontrolleret parallelsamfund, da den slags ifølge udlændingeordfører Martin Henriksen alligevel opstår.

Man skal ikke tage fejl af, hvor langt Dansk Folkeparti er villig til at gå for at få oprettet flygtningelandsbyer. Tilbage i november var de sådan set nået frem til et kompromis med

Socialdemokraterne om udformningen, og selvom Martin Henriksens forslag var væsentlig mere konkret - eksempelvis med hensyn til finansiering - end Dan Jørgensens, så indeholdt kompromiset de to vigtigste kæpheste for Socialdemokraterne: Asylsøgerne skal arbejde udenfor landsbyen, og når der er plads, skal de videre ud i en kommune.

Til *Kommunen* siger Martin Henriksen, at DF's forslag er et ideelt ønske, men de går hellere med til en "light-udgave" end ingen flygtningelandsbyer. Og nu hvor Socialdemokraterne onsdag udsendte et oplæg til deres mere eller mindre konkrete ideer til statslige flygt-

ningelandsbyer - dog stadig uden forslag til finansiering - er der nogle officielle ønsker, som Dansk Folkeparti kan søge kompromiser med.

Socialdemokraterne nævner igen og igen 90'ernes flygtningelandsbyer til bosnierne som et argument for at bruge den idé på ny. Alligevel bliver det ikke mindre forkert, uanset hvor mange gange de nævner det. Efterfølgende analyser og den daværende indenrigsminister, Birte Weiss, kalder det en fejl, der ikke må gentages. Men én ting er fakta, noget andet er den virkelighed, politisk retorik skaber. For jo, selvfølgelig virker det efter hensigten, når politikere - både borgmestre og MF'er - i en smukt orkestreret kanon kalder noget vellykket. Hvis politikerne ikke hiver eksperternes budskaber frem, falmer de. Ord skaber virkelighed.

Det virker derfor mere sandsynligt, at der bliver opført flygtningelandsbyer i år, end at Anders Samuelsen fjerner sin støtte til regeringen. Men det gør det meste vel.

- Redaktionen

Nedrivningspuljen nedrives

40 kommuner mister muligheden for at søge nedrivningsmidler, men udkantskommuner kan ikke klare sig uden den økonomiske håndsækning, lyder meldingen fra flere borgmestre.

o oprydning

Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

Den økonomiske håndsækning til at nedrive boliger er helt afgørende for indsatsen i landdistrikterne, lyder meldingen fra flere borgmestre. I en rundspørge til 31 af udkantskommunerne, som *Kommunen* har lavet, erklærer samtlige borgmestre sig således enige i, at nedrivnings-

“Den nuværende regering har i den grad ført sig frem på at ville løfte udviklingen udenfor byerne, og her får man rigtig meget for relativt få midler, og derfor er det synd, at det bliver begrænset så meget, som det gør nu.”

Knud Erik Hansen (S), borgmester i Faxe

puljen spiller en væsentlig rolle for at kunne udvikle og forbedre landdistrikterne. Men på trods af, at tusindvis af boliger er så forfaldne, at de egner sig bedst til nedrivning, er nedrivningspuljen skrumpet fra 200 millioner om året til 55 millioner om året frem mod 2020. Samtidig har regeringen bebudet, at antallet af kommuner, der har mulighed for at få økonomisk assistance til at fjerne de forsømte ejendomme, skal reduceres fra 70 til 30. Endnu er der ikke sat navn på de kommuner, der mister muligheden, og udkantskommunerne venter nervøst.

Stor forskel til lille pris

Faxe Kommune har de statlige midler i 2015 været med til at finansiere nedrivningen af 23 huse, og det har gjort en kæmpe forskel, fortæller borgmester Knud Erik Hansen (S).

- Det er noget, der virkelig betyder noget for udviklingen i landsbyer og mindre byområder, og vi vil enormt gerne fortsætte indsatsen, og

I en rundspørge til landets borgmestre mener kun 2 ud af 31, at deres kommune kan klare sig med færre midler til nedrivningsstøtte. 13 angiver et behov for flere midler eller markant flere midler.

Foto: Jens Henrik Daugaard / Polfoto

det er vi meget kede af, vi ikke kan, siger han. Knud Erik Hansen forventer nemlig ikke, at Faxe er på listen over de kommuner, der får mulighed

for at søge fra puljen i fremtiden. I 2015 fik man omkring fem millioner, og uden den hjælpende hånd vil man ikke være i stand til at prioritere

nedrivningsindsatsen i nær samme omfang, siger han. Derfor har borgmesteren svært ved at forstå regeringens prioritering.

- Den nuværende regering har i den grad ført sig frem på at ville løfte udviklingen udenfor byerne, og her får man rigtig meget for relativt få midler, og derfor er det synd, at det bliver begrænset så meget, som det gør nu, siger Knud Erik Hansen.

Brug for flere midler

Kun to af de 31 kommuner mener, de kan klare sig med færre midler, og 13 kommuner angiver et behov for flere eller markant flere midler, viser rundspørgen til borgmestrene. Derfor giver det ingen mening, at regeringen vil indskrænke både ansøgerfeltet og puljens størrelse, mener Landdistrikternes Fællesråd.

- Det bekræfter os i, at der ikke er sat midler nok af. Der er simpelthen behov for en meget større indsats, end det, der er lagt op til i de kommende år, siger formand Steffen Damsgaard. Ifølge ham er nedrivning en afgørende og effektiv vej til at skabe mere attraktive udkantsområder.

Ambitioner savnes

I Jammerbugt har man de seneste år væltet 137 huse med støtte fra puljen, og der er fortsat et behov for at nedrive 20 om året, fortæller borgmester Mogens Gade (V), der kalder indsatsen for ‘noget af det mest positive, vi har gjort

indenfor landdistriktspolitikken’.

- Det giver så meget positiv effekt rundt omkring, at de her huse, der aldeles ikke er egnet til menneskebolig og skæmmer landskabet og samfundet, kommer væk, siger han. Udover begrænsningen af de økonomiske midler ærgrer han sig over, at kommunernes indtægter fra salg af grunde ikke længere kan bruges til at medfinansiere nedrivningen.

- Vi er slet ikke færdige endnu med at rydde op, og det her er to ting, der peger den helt forkerte vej, siger Mogens Gade.

Hans borgmesterkollega Knud Kristensen (K) i Vesthimmerlands Kommune, der med 230 nedrivninger har været blandt de mere aktive kommuner, understreger, at nedrivning spiller en helt væsentlig rolle for udviklingen og forbedringen af landdistrikterne. Hans ambition er at fjerne yderligere godt 200 boliger, men uden støtte er det utænkeligt.

- Hvis ikke vi får mulighed for at søge, så er vi færdige med at nedrive boligejendomme, slår Knud Kristensen fast, men der er også brug for bedre muligheder for at finansiere istandsættelse og nemmere adgang til realkreditlån, påpeger han.

- Jeg synes, vi mangler en regering, der tager fat i den problemstilling, siger han. o

Kvalitetsstandarderne når aldrig borgerne

Selvom det står klart beskrevet i målsætningen, når de kommunale kvalitetsstandarder ikke ud til borgerne. Men de tjener alligevel et formål, konkluderer Kora i ny rapport.

o velfærd

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Når ældre borgere skal visiteres til hjemmehjælp, skal det ske med hjælp fra de kommunale kvalitetsstandarder. Kvalitetsstandarderne skal være med til at sikre, at borgerne kender de ældrepolitiske prioriteringer og målsætninger i kommunen. Kora har undersøgt kvalitetsstandarderne i samtlige kommuner og derefter i en kvalitativ analyse brugt fire kommuner som cases. I de fire kommuner tegner der sig et klart billede af, at borgerne ikke kender til kvalitetsstandarderne.

- Men borgerne virker heller ikke til at være særlig interesserede, vurderer seniorprojektleder og cand.scient.pol.

KORA har undersøgt kvalitetsstandarders effekt indenfor ældrepleje, socialpædagogisk bistand og genoptræning.

Foto: Finn Frandsen / Polfoto

“Vores case-undersøgelse tyder på, at de virker udmærket som styringsredskab. Både politikerne og de kommunalt ansatte mener, de har succes med at forankre serviceniveauet.”

Hanne Søndergård Pedersen, seniorprojektleder, Kora

Hanne Søndergård Pedersen, der har været projektleder på undersøgelsen.

I Koras case-undersøgelse tyder det dog på, at selvom borgerne ikke kender kvalitetsstandarderne, så kan de alligevel gøre en forskel for borgerne, forklarer Hanne

Om undersøgelsen

► Kora har i en ny rapport undersøgt, hvor konkret kvalitetsstandarderne er udformet, og hvordan de virker for de forskellige instanser i det politiske system.

► Alle kommuners kvalitetsstandarder for servicelovens §83 om ældrepleje, §85 om socialpædagogisk bistand og §86 om genoptræning er blevet undersøgt.

► Udfra de kvalitetsstandarder, som er fundet, har Kora udvalgt fire kommuner som case-kommuner, hvor personer i alle led af det politiske system er blevet interviewet.

Søndergård Pedersen:

- For de er med til at ensrette processen, så det er ligegyldigt, om en borger bliver visiteret af den ene eller anden visitator - de får den samme service.

Lovpligtet eller ej?

KORA har undersøgt forholdene omkring både §83 om ældrepleje, §85 om socialpædagogisk bistand og §86 om genoptræning. Det er vedtaget ved lov, at kommunerne årlig skal efterse kvalitetsstandarderne for §83 og §86, mens det er frivilligt, om kommunerne overhovedet

vil have kvalitetsstandarder for §85. Alligevel har langt størstedelen af kommunerne valgt at have det.

- Det gør de jo, fordi de mener, det virker. Vores case-undersøgelse tyder på, at de virker udmærket som styringsredskab. Både politikerne og de kommunalt ansatte mener, de har succes med at forankre serviceniveauet.

- Det giver en ensartet visitation, og dermed er det ligegyldigt, hvilken visitator de ældre eller personer med behov for bostøtte kommer ind til, siger Hanne Søndergård Pedersen. o

Det Døde Vælgerhav

strategi

Af Anders Frandsen, Public Affairs Director i Rud Pedersen Public Affairs

Angst om længe skete det! Dét alle har ventet på: At flygtningekrisen udmøntede sig i en klar vælgermæssig tilkendegivelse af, at enten rød eller blå blok havde fat i den lange ende. Så kunne alle atter indtage de faste pladser, forklare med indlysende overbevisning, hvorfor rød og/eller blå blok havde spillet sine kort rigtigt og/eller forkert - og stilsikkert skridte de kommende års politiske hovedfront af.

Megafon leverede da også varen med en "chokmåling", hvor Socialdemokraterne havde tabt 6-7 procentpoint. Et tilbageslag, der talte sammenligning med tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussens løftebrud om efterlønnen efter valget i 1998.

Desværre holdt Megafon-målingen kun knap et døgn; så kom Greens med en måling, som viste en noget mindre tilbagegang for Socialdemokraterne, og mandag morgen kom den ugentlige Voxmeter, som viste, at Socialdemokraterne lå nogenlunde, hvor de har ligget siden valget.

Vi er dermed tilbage i det fnidder-fnadder, hvor man ikke rigtig har kunnet se andet end lidt krusninger på vælgerhavet siden valget i juni 2015. Faktisk minder det mestendels om Det Døde Hav: Livløst - og hvor intet synker, og intet for alvor flyder ovenpå.

Det store spørgsmål er derfor fortsat, hvem der indenrigspolitisk kommer til at klare sig bedst gennem flygtningekrisen. En nylig undersøgelse i Berlingske viste, at 70 procent af danskerne anser udlændingespørgsmålet for det væsentligste politiske tema. I det lys må man formode, at selv små forskelle kan blive afgørende frem mod næste valg.

Almindeligvis medfører et regeringsskifte udsving i målingerne. Om ikke andet så som følge af brudte valgløfter og uindfrie forventninger. Senest i 2011, hvor man stort set ikke kunne se røven for bare skosåler, da de utilfredse socialdemokrater løb over til Lars Løkke Rasmussen og Venstre, der i månederne efter valget lå til at høste omkring 35 procent af vælgerne.

Stilstanden i det politiske billede bliver ikke mindre atypisk af, at flygtningekrisen, som i dag totalt dominerer den politiske dagsorden, ikke var et egentligt tema under valgkampen. Dengang gik diskussionen på straksopbremsning og kontanthjælpsloft.

Det gælder ikke kun de praktiske problemer med at håndtere det store antal flygtninge og gennemføre de vedtagne stramninger, herunder den forkætrede smykkelev, men også de afledte konsekvenser i form af en markant stigning i de offentlige udgifter, en udskudt skattereform og det store internationale postyr, som blandt andet udmøntede sig i en tegning i The Guardian af den danske statsminister iført nazioniform. Dertil kommer, at flere prominente medlemmer har forladt Venstre og er gået over til De Radikale.

Alt dette har dansken tilsyneladende taget med stoisk ro og uden tilkendegivelse af at ville flytte stemmen til et andet parti - og slet ikke til en anden blok.

"Vi er dermed tilbage i det fnidder-fnadder, hvor man ikke rigtig har kunnet se andet end lidt krusninger på vælgerhavet siden valget i juni 2015. Faktisk minder det mestendels om Det Døde Hav: Livløst - og hvor intet synker, og intet for alvor flyder ovenpå."

Siden Dansk Folkepartis indtog på den politiske scene har Christiansborg-logikken været, at de, der strammer mest på udlændingepolitikken, vinder. Dette burde da også tilsige, at højrefløjen har de bedste kort på hånden.

Socialdemokraternes strategi har da også været at kline sig tæt opad Venstre og Dansk Folkeparti, således at der ikke løber vælgere over midten. Og så er det en acceptabel krigsskade, hvis der skaller nogle vælgere af til de øvrige venstrefløjspartier.

Som følge af Socialdemokraternes markante ryk mod højre er De Radikale og Alternativet gået frem i meningsmålingerne. Disse bevægelser er dog stadig meget små, og det er da også svært at forestille sig, at flygtningekrisen skulle have medført, at danskerne pludselig

har skiftet spor og går ind for global solidaritet og åbne grænser.

Problemet for Socialdemokraterne er, at de altid taber kapløbet om udlændingestrømninger på marginalen. I løbet af valgperioden kan de selvsagt indgå flest mulige aftaler med regeringen, og disse vil også blive stående efter et valg, uanset om den øvrige venstrefløj piber eller synger.

Udfordringen er imidlertid de stramninger, som regeringen lancerer henimod valgperiodens slutning og som ikke kan nå at blive til egentlig lovgivning. Her kan Morten Østergaard og hans radikale tropper afvise at indgå i - eller støtte - en regering, som vil gennemføre den slags. Endelig vil det være vanskeligt for Socialdemokraterne at gå til valg på yderligere stramninger, da de ikke vil have opbakning til dette fra resten af venstrefløjen.

På den anden side forlyder det, at der er en ganske gemytlig tone mellem Kristian Thulesen Dahl og Mette Frederiksen, og tilmed på et tidspunkt, hvor forholdet mellem Venstre og DF ikke just boner ud på kærlighedsbarometeret - og hvor spørgsmålet om fortsat opretholdelse af grænsekontrollen kan risikere at forværre forholdet yderligere.

Det er stadig et åbent spørgsmål, hvor meget udlændingespørgsmålet kommer til at betyde ved næste valg: Megafon-måling eller ej. Indtil videre ser vælgerhavet ud til at være saltet helt til. Det virker faktisk temmelig livløst - og det er næsten det mest besynderlige.

» Kommenter klummen på www.kommunen.dk

DKNYT

Nyheder til offentlige beslutningstagere

dknyt er først med den seneste udvikling på den kommunal- og landspolitiske dagsorden. Bestil et gratis prøveabonnement på www.dknyt.dk

Forskel på servicen for 28 milliarder kroner

Hvis alle kommuner kørte med samme serviceniveau som Frederiksberg, kunne skatten i snit sættes tre procent ned, viser Cepos' årlige opgørelse af Kommunepotentiale. Vi arbejder stærkt på sagen, siger borgmesteren i den dårligst rangerende kommune.

standard

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

En skatteprocent på 19,8 i stedet for 26,9 eller næsten 10.000 kroner mere i hånden til hver enkelt indbygger. Det er ifølge Cepos' årlige opgørelse over Kommunepotentiale, hvad borgerne i Brønderslev kan se frem til, hvis de er parate til at sænke kommunens serviceniveau fra 1,09 til det samme som i Frederiksberg Kommune, der i 2014 havde landets laveste på 0,91.

- Vores opgørelse viser, at hvis borgerne i Brønderslev ville leve med den service, de har på Frederiksberg, så ville man kunne sænke skatten, og en gennemsnitshusstand kunne få et anseligt beløb mere at leve for, forklarer Henrik Christoffersen, forsk-

ningschef i Cepos.

Hvis alle kommuner kom ned på samme niveau, ville der faktisk være godt 28 milliarder kroner at hente på landsplan. Og i Brønderslev vækker opgørelsen opsigt.

- Vi arbejder jernhårdt med vores serviceniveau, og det er en svær proces. Men vi forsøger at se på dem, der gør det godt, og lære af dem. Derfor skal vores beskæftigelsesudvalg for eksempel snart på tur til Vejle, fortæller borgmester Mikael Klitgaard (V).

Ud fra kommunens egne tal kan han se, at de både på handicap- og psykiatri-, kontanthjælps- og anbringelsesområdet bruger cirka 20 millioner kroner for meget, når de sammenligner sig med andre kommuner. Derfor har de nu sat en række konsulenter i gang med at gennemgå kommunens praksis, så de til det-

Frederiksberg Kommune havde i 2014 landets laveste serviceniveau på 0,91.

Foto: Carsten Snebjerg/Polfoto

te års budgetforhandlinger kan finde nogle nye måder at få bragt udgifterne ned.

- Det er en af mine helt store arbejdsopgaver at få gjort noget ved det, understreger Mikael Klitgaard.

Er dyrere service god?

Debatten om, hvad tallene for serviceniveau egentlig dækker over, er ofte oppe at vende, når de bliver brugt til at sammenligne kommunerne, som Cepos gør det. Det er nemlig ikke nødvendigvis dårligt at have et højt serviceniveau, hvis det samtidig betyder højere kvalitet for

borgerne. Omvendt er det skidt at bruge flere penge på en service, end andre gør, hvis den vel at mærke har samme standard.

- Hvis du kigger på tilfredshedsundersøgelser, så er der jo ikke megen sammenhæng mellem serviceniveau og borgertilfredshed. Så borgerne i Vejle er antagelig ikke meget mere utilfredse end borgerne i Brønderslev, selvom der er 16 procents forskel på deres serviceniveau, siger forskningschef i Cepos Henrik Christoffersen.

Han mener, at serviceniveauet derfor er et udmærket

mål for kommunernes effektivitet. Og Mikael Klitgaard er tilbøjelig til at give ham ret, da han på nogle områder ikke mener, borgerne i Brønderslev får mere ud af de ekstra penge, kommunen bruger.

- På kontanthjælpsområdet har vi haft for mange unge, der er vurderet til ikke at være arbejdsmarkedsparate. Det vil vi gerne have lavet om, for de har meget bedre af at komme ud og bestille noget. Vi skal ikke bruge for mange penge på en service, som borgerne ikke nyder godt af, forklarer Mikael Klitgaard, som omvendt peger

Sådan beskriver Indenrigsministeriet nøgletallet for serviceniveau

► **Serviceniveauet** angiver forholdet mellem kommunens faktiske udgifter og de udgifter, der kan forklares ud fra kommunens udgiftsbehov, som følger af kommunens aldersmæssige og socioøkonomiske sammensætning.

► **Ved denne beregning** fås et udtryk for serviceniveauet i kommunen, hvor faktiske udgifter, der overstiger udgiftsbehovet, er udtryk for et serviceniveau over landsgennemsnittet.

► **I fortolkningen af serviceniveauet** skal der dog gøres opmærksom på, at høje udgifter ifølge nøgletallet også kan skyldes, at kommunen har en lavere produktivitet end landsgennemsnittet ved frembringelse af kommunale serviceydelser.

på, at kommunens folkeskoler har et højt karaktergennemsnit, selvom man bruger relativt færre penge på dem end andre steder.

På kommunen.dk kan du se, hvor din kommune ligger i Cepos' opgørelse af Kommunepotentiale 2014

DKJOB

Se alle aktuelle stillinger på www.dknyt.dk/stillinger

Centerchef, Aarhus Kommune

Aarhus Kommune søger snart en centerchef for Byudvikling og Mobilitet.
Ansøgningsfrist: 09/03/2016

Byplanchef, Odense Kommune

Byplanchef med næse for bykvalitet og byggekraner.
Ansøgningsfrist: 06/03/2016

Biblioteksleder - Genopslag, Mariagerfjord Kommune

Er du en stærk leder, der er optaget af kultur, formidling og public service?
Ansøgningsfrist: 03/03/2016

Leder af Løn & Personale, Guldborgsund Kommune

Kan du vise klar retning og skabe følgeskab? Så er det måske dig, vi søger som vores nye leder af Løn & Personale.
Ansøgningsfrist: 28/02/2016

Borgerrådgiver, Høje-Taastrup Kommune

Høje-Taastrup Kommune søger ny borgerrådgiver.
Ansøgningsfrist: 26/02/2016

Økonomidirektør, Region Midtjylland

Region Midtjylland søger en stærk økonomidirektør med strategiske og analytiske evner.
Ansøgningsfrist: 22/02/2016

Skolechef - Genopslag, Vordingborg Kommune

Samarbejde og synlighed - Skolechef til Vordingborg Kommune
Ansøgningsfrist: 22/02/2016

Ny leder til HR og Arbejdsmiljø, Holbæk Kommune

Kan du navigere i en politisk organisation og sætte hele HR-paletten på dagsordenen på alle niveauer i en travl hverdag?
Ansøgningsfrist: 09/02/2016

Ikke bare porno og computerspil

Virtual reality var i 80'erne og 90'erne kendt for computerspil og drømmen om den perfekte pornofilm. Nu bruges teknologien til at forbedre dømes livsvilkår, give mere liv til undervisningen og en mere sikker træning af fremtidens kirurger.

Hele klassen kan komme en tur til Katmandu - og stadig være hjemme til frokostpausen.

Foto: Nathan Denette / Polfoto

teknologi

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

En skoleklasse fra Mårslet ved Aarhus bevæger sig sammen hen over en plads i Katmandu. De skal sammen med deres lærer Mette Herdis Jakobsen se en Buddha-statue. Uden for sner det, men eleverne har det lunt og rart. For de er både i Katmandu, men også indenfor. Hvordan kan det lade sig gøre?

Eleverne sidder fysisk i vante omgivelser på Mårslet Skole, men i den virtuelle verden er de i Katmandu. På øjnene af hver elev sidder små papkasser med smartphones i, de såkaldte Google Cardboard, der mimer en virtuel realityoplevelse for meget få midler.

Endelig kommer det

► **Det globale marked** for virtual reality forventes at vokse til 1 milliard dollar i 2018, mens antallet af enheder forventes at stige fra 3 millioner i 2015 til 55 millioner i 2020.

► **2016 udpeges af flere forskere** som året, hvor teknologien pudses af og nye produkter kommer på markedet.

Deres lærer står og styrer, hvad eleverne ser, fra en iPad, mens dagens mest brugte ord er "WOW".

- Jeg havde på forhånd lagt op til, at klasserne skulle arbejde med noget, de havde forbindelse til i forvejen. Der var for eksempel en klasse, som arbejdede med verdens religioner, der var i Jerusalem, mens en anden klasse, der havde en gæsteunderviser fra Singapore, blev vist rundt af deres lærer i hans hjemstavn, siger Mette Herdis Jakobsen.

- Eleverne, der var i Singapore, fik meget mere ud af det, end hvis han bare havde holdt et oplæg, for på den her måde kan de huske det meget bedre. De har jo set det.

Eleverne er en del af et projekt, som IT-virksomheden Google står bag. De har udviklet et meget billigt alternativ til den klassiske virtual reality, hvor eleverne med små papmasker og smartphones for øjnene kan besøge steder omkring på Jorden gennem app'en Google Expeditions.

Hjelm giver ubehag

Tanken om at kunne befinde sig direkte i sit computerspil har optaget gamere over hele verden siden 80'erne. Men det lykkedes ikke dengang at

"Der var for eksempel en klasse, som arbejder med verdens religioner, der var i Jerusalem, mens en anden klasse, der havde en gæsteunderviser fra Singapore, blev vist rundt af deres lærer i hans hjemstavn."

Mette Herdis Jakobsen, lærer på Mårslet Skole ved Aarhus

lave produkter, der kunne leve op til hypen. Det kan man i dag.

Endnu er den type virtual reality, som Mette Herdis Jakobsen har brugt sammen med sine elever, stadig en såkaldt beta-version. Læreren styrer sine elever fra ét billede til et andet, og eleverne oplever derfor endnu ikke den bevægelse, der også gerne skulle følge med for at give en ægte virkelighedstro gengivelse. En slags moderne lysbilleder, hvor beskueren står midt i det hele.

Men Google Expeditions er blevet testet i USA med bevægelser og lyde, og her opleve-

de flere børn at blive dårlige. De blev svimle og kastede op.

- Der er stadig nogle barrierer, som kan holde det tilbage, forklarer Jesper Mosegaard, der er Head of Visual Computing Lab på Alexandra Instituttet.

- Der er folk, som oplever ubehag ved at have sådan en hjelm på. Det handler om, at de sanser, vi har, ikke passer sammen med det, vi oplever. Det kan give køresyge.

Han fremhæver også interaktionshardware som et element, der kan holde teknologien tilbage. Når en bruger for eksempel skal gribe ud efter noget, er der behov for, at der rent faktisk er noget at gribe ud med. Oculus Rift kommer for eksempel med en standard Xbox One-controller, men der er nye avancerede controllere under udvikling hos alle de store leverandører af VR-hjelme.

Ikke blot underholdning

Det store spørgsmål er så, om virtual reality virkelig kan få en effekt udenfor spil- og underholdningsbranchen. Jesper Mosegaard er ikke i tvivl:

- Jeg spår virtual reality et meget stort potentiale udenfor underholdningssegmentet, fordi det er så fantastisk overbevisende i forhold til at

give fornemmelsen af faktisk at være i en virkelig situation, siger Jesper Mosegaard.

- Noget af det, vi har arbejdet med, er en kirurgisk simulator, hvor læger kan oplæres hurtigere og mere sikkert. I dag sidder man og kigger ned i et mikroskop, når man for eksempel skal lave operationer i det indre øre. Så virtual reality er et oplagt medie at lave en træningssimulator med. Det gælder også andre brancher, der kræver færdigheder og disciplin.

Nogle kommuner har også brugt virtual reality til demensbehandling på plejehjemmene, hvor den ældre borger bliver placeret på sin barndomsgade, når hun skal motionere på sin kondicykel, forklarer ergoterapeut Mette Pedersen, der senest har arbejdet med genoptræning i Hedensted Kommune:

- Så er det ikke længere en sur tjans, der som så meget andet foregår foran et fjernsyn, hvor hukommelsen svigter og brugeren ikke kan huske, hvad der lige er sket, men en cykeltur i et vant miljø, hvor brugeren kan huske at have været.

For teknologiens skyld

For Mette Herdis Jakobsen er der heller ingen tvivl om, at virtual reality tilføjer noget

mere til undervisningen.

- Her får man mulighed for at se nogle ting, som man ellers ville skulle tage på eks-kursion for at se. Men de får også mulighed for at se nogle ting, som man ellers slet ikke kan se, som for eksempel i geografiundervisningen, hvor de i stedet for at se billeder af lava kan komme helt ned i vulkanen og se, hvordan de her ting fungerer helt tæt på. Det kan give en anden oplevelse.

Undersøgelser viser også, at elever kan lære op til 70 procent bedre med den rette brug af virtual reality, fordi de får en bedre forståelse af, hvad det er, der bliver undervist i, når de oplever tingene fra første parket.

Men som med al anden teknologi er det vigtigt, at det også bliver sat ind i en didaktisk sammenhæng, understreger Mette Herdis Jakobsen. Det bliver det blandt andet, når eleverne selv skal planlægge ekspeditioner og vise deres klassekammerater rundt i områder, der er tilgængelige via app'en Google Expeditions.

- Det er dér, det virkelig rykker noget ved indlæringen. For det bliver hurtigt kedeligt, hvis det kun er virtual reality for teknikkens skyld.

Frikommuner: Kulturrevolution eller fis i en hornlygte?

Erfaringerne fra det første kuld af frikommuner er blandede, men både gode og dårlige oplevelser kan hjælpe de næste til en bedre proces.

o frihed

Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

Et nyt kuld af frikommuner er på vej. Ordningen skal give endnu videre rammer til kommunerne, der samtidig forpligtes til at samarbejde om ansøgningerne. Sådan lyder ambitionerne fra indenrigsminister Karen Ellemann, der i midten af januar annoncerede 5-7 nye frikommuneforsøg, der skal løbe frem til 2019. Og både frihed og samarbejde er blandt de væsentligste nøgleord, når man spørger de nuværende frikommuner, hvad man kan lære af deres enkelte tiltag og overordnede oplevelse af for-

søgsordningen. Lige nu er de oprindelige 9 frikommuner nemlig i gang med at evaluere forsøget, og erfaringerne er meget forskellige fra kommune til kommune.

Fra parykker til planlov

I Viborg har frikommuneforsøget stået på tre ben under overskrifterne 'Nye veje til vækst', 'Styrket medborgerskab' og 'Øget rum for politisk ledelse'. Forsøget har indeholdt alt fra undtagelse fra planlovens bestemmelser til ændrede indkøb af parykker til hårløse. Og trods de meget forskellige indsatsområder mener udviklingskonsulent Martin Olesen overordnet set, at der er kom-

met meget positivt ud af projektet.

- Noget af det, der har givet effekt, er, at dem, der sidder på fagområderne, har fået løftet kasketten og set tingene på en anden måde. Der har før været en tendens til at se begrænsninger, men vi har vendt det og set på mulighederne og fokuseret mere på borgernes og virksomhedernes behov, siger han og fremhæver særlig beskæftigelsesområdet som det sted, hvor kommunen har rykket sig mest.

Her har man blandt andet gennemført forsøg med en helhedsorienteret indsats på tværs af sundheds- og beskæftigelsesområdet samt en mere overskuelig model for kontakt og aktivering.

- Frihedsgraderne til at organisere indsatsen anderledes og i højere grad bruge sund fornuft end kontrolskemaer og standarder har virkelig givet nogle resultater, siger Martin Olesen, der mener, at kommunen er sluppet fri af 'plejers magt'.

En af nøglerne til det har været en fælles indsats i hele kommunen, som med politisk vilje og et ledelsesmæssigt fokus på at få det til at lykkes har gjort resultaterne mulige.

- Det kræver, der er ledere, som kender til de begrænsninger, der er i lovgivningen og den kommunale organisering, og kan holde gryden i kog, siger Martin Olesen.

Mindre bureaukrati

Politisk lederskab og engagement manglede der bestemt ikke i Odsherred Kommune, der forud for frikommuneforsøget brugte mange ressourcer på at få lavet 25 ansøgninger inddelt på forskellige temaer. Der var mange mennesker inde over. Både byrådet, udviklingskonsulenter og medarbejdere, fortæller direktionsskulent Anette Sørensen.

- Men da svarene på forslagene kom tilbage fra ministerierne, var der ret få ting, vi fik lov at arbejde videre med, og derfor dalede energi-

Det nye frikommuneforsøg

Til forskel fra det tidligere frikommuneforsøg skal de nye frikommuner fokusere deres forsøg indenfor ét tema, som de sammen i netværk af kommuner vælger at stille skarpt på. Det kan for eksempel være mere valgfrihed og selvbestemmelse for borgeren, mere sammenhængende indsatser på velfærdsområderne, eller hvordan en kommune skaber vækst. Ansøgningsfristen til det nye projekt er 1. maj.

niveauet i forhold til frikommuneordningen også, siger hun.

Borgmester Thomas Adelskov (S) var 'ualmindeligt meget skuffet', mens viceborgmester Steen Egede Jensen (DF) kaldte ordningen for en 'fis i en hornlygte'.

- Der har manglet sammenhæng mellem det, ministeren har meldt ud, og det der har kunnet lade sig gøre på de

enkelte fagområder, og det frygter jeg kan komme til at ske igen, siger Anette Sørensen, der dog fortæller, at kommunen alligevel overvejer at ansøge om at komme med i den næste runde af forsøget. Men der skal være mere frihed og mindre bureaukrati, mener hun.

- Et af målene var, at det skulle være mindre bureaukratisk, men det synes jeg

Karakterer fra sjette klasse blev virkelighed i Gentofte Kommune med frikommuneforsøget. I Gentofte har man haft stor glæde af forsøget, mens andre kommuner har haft en mere lunken oplevelse af forsøget.

Foto: Martin Bubandt / Polfoto

ikke, det er lykkedes med. Det blev ikke for alvor frit, som vi synes der var lagt op til fra ministerens side, siger hun.

Kulturrevolution

De lunkne erfaringer fra Ods herred står i skarp kontrast til indtrykket i Gentofte. Overordnet set, fortæller kommunaldirektør Frank E. Andersen, har kommunen fået rigtig meget ud af at være med. Det gælder alle aktører fra det politiske niveau til ledere og medarbejdere, fortæller han, for de har fået mulighed for at tænke endnu mere ud af boksen.

- Den store gevinst har været, at vi fokuserer endnu mere på, hvorhenne vi kan gøre det bedre for borgeren. I en tid, hvor vi skal skabe bedre velfærd med en strammere økonomisk ramme, så har det virkelig været godt for os og for den kultur, vi har, at fokusere på, hvad vi kan gøre for borgerne, siger han.
- Det væsentligste spørgsmål, som kommunens ansat-

te har stillet sig selv, er, om det altid koster flere penge at gøre det bedre for borgeren, eller om der er steder, hvor man kan gøre noget, der måske i virkeligheden koster mindre.

- Det er en stor forandring. Vi er måske blevet for bureaukratiske i vores tilgang, og nu skal vi være mere innovative i forhold til, hvad der tjener borgeren bedst - og så bagefter vende os om og finde ud af, hvad der binder os og forhindrer os i at kunne gøre det, siger Frank E. Andersen.
- Gentofte har gennemført en stor del af deres forsøg sammen med nabokommunen Gladsaxe, og i kraft af samarbejdet blev processen organiseret tydeligt og tidligt. En politisk referencegruppe på tværs suppleret af en administrativ styregruppe, der også sørgede for, at medarbejderne blev inddraget, har ifølge Frank E. Andersen spillet en stor rolle for de positive erfaringer.
- Medarbejderne var med til at sætte dagsordenen, så vi

Gode råd

- **Dialog:** En forventningsafstemning med de relevante ministerier er afgørende for at undgå afvisninger af projekter og usikkerhed om visioner
- **Samarbejde:** Både borgere, medarbejdere, ledere og politikere skal have mulighed for at bidrage til de nye løsninger. Det kræver formaliseret samarbejde.
- **Borgeren i fokus:** En innovativ tilgang, der kan bidrage med nye måder at løse velfærdsopgaverne på, kræver, at borgerne sættes i centrum for frikommuneforsøgene.

bandt hele organisationen op på det, når vi havde besluttet, at vi ville noget. Det synes jeg er en meget vigtig erfaring for os, siger kommunaldirektøren. Han er ikke i tvivl om, at kommunen helt generelt har fået en decideret kulturændring ud af at være frikommune.

- Det har hjulpet med til at fokusere meget mere på borgernes situation i stedet for først at kigge på, hvad loven siger, siger Frank E. Andersen, og den oplevelse deler Martin Olesen i Viborg Kommune.
- Det har været en øjenåbner for os at se, at der er mange områder, hvor det i virkeligheden ikke er de statslige regler, der er hindringen, men den måde, vi selv organiserer vores arbejde på, siger han. Og når begrænsninger er noget, man bilder sig selv ind, kræver det heller ikke nødvendigvis dispensationer og store omvæltninger at gøre en stor forskel for borgeren.

Prøveballon for reformer

Både på skoleområdet og i forhold til dagpenge har flere frikommuner oplevet at blive overhalet indenom af virkeligheden og ny statslig lovgivning. I både Viborg og Gentofte understøttede de statslige reformer delvis de projekter, der allerede var sat i værk som forsøgsordninger. Og netop samspillet mellem frikommuner og region og stat er der behov for at fokusere endnu mere på, mener Frank E. Andersen.

- Jeg ser store muligheder for, at vi i den offentlige sektor både på tværs af kommuner og vertikalt i systemet kan arbejde bedre sammen; at vi ikke står og tænker, hvad det er, staten har fundet på i denne her reform, mens staten tænker, hvorfor de ikke kommer ud af starthullerne i kommunerne, siger han.
- Konkret forestiller han sig, at frikommunerne i langt højere grad kan være prøveballoner for lovgivning ved kommende reformer.
- Tænk, hvis beskæftigel-

sesreformen var blevet til i et samarbejde mellem ministeriet og et par kommuner. Så tror jeg, vi havde fået en bedre reform, der havde været nemmere at implementere, siger han, og understreger, at den tilgang i princippet sagtens kan rulles ud også til alle andre kommuner.

- Jeg håber meget, at det her i fremtiden ikke kræver frikommuneforsøg, men bliver en naturlig måde at arbejde på. Hvis vi er rigtig heldige, kan det føre til en anderledes samskabelse, end det vi har set. Det ligger et stykke ude i tiden, men det tror jeg faktisk godt man kan, siger Frank E. Andersen.

Frihed til en hver

I Flensborg kan de også mærke det massive flygtningepres, og det har fået byrådet til at installere moduler med midlertidige lejligheder. Men asylsøgerne er godt tilfredse med forholdene og den frihed, de oplever. *Kommunen* var på besøg.

◉ fremme

Af Søren Engelbrecht
soren@kommunen.dk

På toppen af Flensborg ligger et kollektiv. Et kollektiv af nybyggede barakker, hvor flygtninge, der endnu ikke har fået tilkendt fast ophold i Tyskland, bor side om side. Hvert modul består af fire lejligheder, som hver kan rumme otte personer, og på en vindblæst dag som denne må beboerne være glade for, at det ikke er telte, tyskerne har stillet til rådighed.

Nej, det er bestemt ikke teltlejrlignende tilstande, Flensborgs flygtninge udsættes for. Der er køkken, bad, toilet og vaskemaskine i hver lejlighed, mens de finder tørretumbler i et fællesrum. De første moduler med lejligheder blev sat op i oktober sidste år, og der er senere kommet flere til, men de er endnu ikke alle beboede - en gruppe unge mænd, som alle lige er fyldt 18, flytter snart ind. Duften af frisk træ, nymalede vægge og et klinisk rent køkken giver et samlet indtryk af noget nyt. Intet her er genbrug af nedslidte faciliteter.

Der er pres på asylcentrene i Tyskland, så kommunerne må finde plads til flygtninge, allerede før de har fået bevilget asyl. Flensborg har som mange andre anvendt nedlagte skoler og tomme huse, men pladsen rækker ikke, og derfor valgte byens forvaltning at få bygget nogle lejligheder. Det giver nogle omkostninger, men delstaten Slesvig-Holsten betaler 90

procent af udgifterne, mens Flensborg også får et engangstilskud per asylansøger, der fra 1. marts stiger til 2.000 euro.

Flensborg er langt fra den eneste kommune, der har besluttet at bygge midlertidige boliger af den eller anden kvalitet, og derfor kan de tyske leverandører ikke længe følge med efterspørgslen. Det er grunden til, at der er en dansk aktie i det lille kollektiv af flygtningelejligheder. Den danske virksomhed Mobilhouse, der er udbyder af skurvogne, pavilloner og moduler, så sit snit til at køre nogle spritnye moduler med lejligheder ned syd for grænsen, og dets navn er ikke til at overse, når man bevæger sig rundt på området.

Det vigtigste er frihed

I en af barakkerne bor familien Mahmoud/Alzamel fra Syrien. Fordelt på to lejligheder er de tre generationer, men de bruger meget af tiden samlet i én. Mor Najah Alzamel på 55 er den ældste, mens hendes tre børnebørn ikke når meget over bordkanten i køkkenet. Hele familien er samlet i køkkenet, da de to brødre Samer og Mohammed fortæller om livet i Flensborg, hvor de alle har været omkring tre måneder. Før det var de en kort periode i et modtagecenter i byen Neumünster, hvor hverdagen i højere grad var institutionaliseret og præget af regler.

- Det vigtigste for mig er friheden. Vi bestemmer selv, hvornår vi vil indtage måltiderne, hvornår vi vil sove og hvornår vi vil gå en tur ned i byen, siger 30-årige Mohammed Mahmoud, mens han lader blikket vandre rundt i køkkenet. Samer Mahmoud er hurtig til at gribe den bold. Han uddyber brorens pointe ved at pege på TV'et og med selvfølgelighed i stemmen sige, at de ikke har noget at klage over. De har, hvad de skal bruge for at få gang i et liv igen. En hverdag med leg, skole, fælles madlavning og forhåbentlig snart arbejde.

De tre små nærmest roterer fra skød til skød, og deres far-

3,1

procent af Slesvig-Holstens flygtninge bliver fordelt til Flensborg

dag i Flensborg

For at forhindre enhver form for konflikt adskiller Flensborg By forskellige etniske grupper, når de fordeles rundt i byens lejlighedskomplekser - som dette. Familier og enlige rejsende placeres typisk heller ikke sammen.

Foto: Søren Engelbrecht

”Jeg tænker ikke på mit hjem i Syrien længere, der har jeg ikke en fremtid. For mig og min familie er fremtiden her i Flensborg.”

Mohammed Mahmoud, 30-årig syrisk flygtning i Flensborg

veblyanter flyder rundt på bordet. En ung dreng med pubertetsoverskæg diskuterer noget med sin mor på arabisk, mens en anden serverer te til hele bordet. Mohammed Mahmoud børster sin datters hår med hånden, mens han fortæller, at familien havde Tyskland som den ønskede destination efter en sejltur fra Tyrkiet til Grækenland og det ene ben foran det andet derfra. Han kender ikke meget til Danmark eller de andre lande længere nordpå, men det virker heller ikke til at interessere hverken ham eller resten af familien. Stille og rolige Flensborg passer dem perfekt, og Mohammed svarer hurtigt og bestemt ja til spørgsmålet, om han ser sig selv blive boende i Flensborg i stedet for at vende hjem igen.

- Jeg tænker ikke på mit hjem i Syrien længere, der har jeg ikke en fremtid. For mig og min familie er fremtiden her i Flensborg, siger Mohammed og fortæller, at han går tre timer på sprogskole hver dag, for det er essentielt, hvis han igen skal beskæftige sig med jura, som han gjorde i Syrien. Han vil lære 'deutsch', som han konsekvent kalder det. Mohammed og Samer bruger deres tyske gloser, så snart de har mulighed for det.

Integration prioriteres

Mohammed siger med alvor i stemmen, at man som asylsøger skal være seriøs, hvis integrationen skal lykkes og muligheden for job realiseres. Og det går heldigvis begge veje, for Flensborg går meget op i at få integreret deres asylsøgere, så snart de ankommer. Indbyggerne i Flensborg har fået uddelt en brochure med praktisk information om asylsøgerne, og de unge kommer hurtigst muligt i skole med jævnaldrende tyskere - også før familien har fået deres sag behandlet.

Ifølge Kathrin Ove, som er kommunikationsmedarbejder i Flensborg By, samarbejder de med specialister på integrationsområdet og frivillige arrangerer af arrangementer.

- Dertil kommer integrationskurserne, hvor de lærer tysk og får orientering om livet og kulturen i Tyskland - især Flensborgs tilbud inden for beskæftigelse, fritid, kultur og idræt, forklarer hun.

De to brødre fortæller, at familien har været til flere fester med de lokale og ... Mohammed leder efter ordet og dobbelttjekker med tolken, som altid er med på besøg: håndboldkampe! udbryder han. Håndbold har en stor og vigtig plads i nordtyskernes hjerter.

Det er nemlig ikke alt, de to

brødre kan forklare på engelsk - og slet ikke tysk - så der er også en tolk med på besøg i lejligheden. De ryger nogle gange udad en tangent, når noget skal forklares på arabisk, og alle tre begynder pludselig at grine, da Mahmoud og Samer uddyber noget om livet i Flensborg. De så sne for første gang i sidste uge; Samer kunne ikke finde ud af, hvorfor de lokale gik og kastede salt ud på vejen. Det havde han ikke set før, og han vidste ikke, hvad det skulle gøre godt for. Ikke desto mindre gik han tilbage, fik fat i noget salt og begyndte selv at strø det ud.

“Så er man vist integreret,” griner tolken.

Glade i Tyskland

Selvom der sidder to fra kommunen med ved bordet i køkkenet, er det svært ikke at tro Samer og Mohammed, når de gentagne gange siger, hvor glade de er for at være i Flensborg og bo i deres nye hjem. De er glade for de rettigheder, der følger med livet her.

Der var ikke brede smil hos familien Mahmoud/Alzamel lige fra ankomsten til Tyskland. Hverdagen i modtagecentret i Neumünster var trivielt og regelpræget, men som Mohamed forklarer det, er livet blevet bedre dag for dag, og nu er de svære at pille smilene af. Det samme gælder deres venner rundt om i Tyskland, og selvom de personligt holder meget af Flensborgs størrelse på lige knap 100.000 indbyggere, så er deres venner i München og Berlin også glade.

- Alle vil egentlig helst til Tyskland, hvis de har mulighed for det, siger Samer henkastet til tolken på arabisk. ●

Hvordan skal en flygtningelandsby se ud?

Både Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti vil oprette flygtningelandsbyer, så kommunerne kan aflastes, men hvordan skal de se ud og finansieres? DF har løse bud på begge dele, mens Socialdemokraterne afventer regeringens næste træk.

husly

Af Søren Engelbrecht
soren@kommunen.dk

Tilbage i slutningen af november løb parterne i asylforhandlingerne mod en mur, og en samlet pakke på asyl- og udlændingeområdet blev derfor ikke til noget. Henover muren stod "flygtningelandsby" skrevet, og ifølge både Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti stod det skrevet ind i murens cement. Det var et ultimativt krav fra de to partier, at flygtningelandsbyer skulle indgå i forhandlingerne, hvis de skulle bakke op om en samlet asylopakke med stramninger på

området. Det var regeringen med udlændinge-, integrations- og boligminister Inger Støjberg (V) ikke klar til, og derfor blev det kun 13 af de foreslåede 34 stramninger, som et flertal stemte igennem i Folketinget.

Siden da har debatten om flygtningelandsbyer ligget længe i dvale, mens nøgleord i retorikken har været indslusningsløn og teltlejre. Men både Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne ønsker stadig statslige landsbyer til flygtninge, der har fået tilkendt asyl i Danmark, og de fik for nylig De Konservative med på holdet. De har nemlig på ny lagt pres på regeringen

for at få undersøgt muligheden for landsbyer til flygtninge, og deres udgangspunkt er det samme: Kommunernes udgifter til flygtninge stiger, mens de samtidig får stadig sværere ved at finde boliger til dem, og derfor skal staten lette noget af presset. Men herfra begynder Folketingets to største partiers hensigter og tanker om disse flygtningelandsbyer at skilles. Dansk Folkeparti har nemlig en anden væsentlig agenda med at placere dem i statslige enheder i stedet for boliger inde i byerne.

- De skal ikke integreres. Det her er en midlertidig hjælpeforanstaltning, hvilket jo

Som følge af flygtningestrømmen fra især Bosnien i 90'erne blev der oprettet statslige flygtningelandsbyer - blandt andet denne i Broby, som kunne huse 122 flygtninge. S og DF mener, at den aktuelle situation kalder på en løsning i samme stil.

Foto: Andreas Szlavik / Polfoto

”De skal ikke integreres. Det her er en midlertidig hjælpeforanstaltning, hvilket jo oprindeligt var tanken med asylsystemet, og det skal så fungere, indtil de kan udvises af Danmark igen.”

Martin Henriksen, udlændinge- og integrationsordfører for Dansk Folkeparti

arbejde så hurtigt som muligt, og derfor skal de selvfølgelig have mulighed for at tage ansættelse udenfor landsbyerne, hvis det kan lade sig gøre, siger han.

Det var blot flygtningelandsbyer som koncept, Socialdemokraterne tog med ind til forhandlingerne i november, og mere konkrete har de ikke været - lige indtil onsdag eftermiddag. Her præsenterede Socialdemokraterne deres bud på en bedre integration, og en del af det er, at flygtningelandsbyer skal være statsdrevne - noget Dan Jørgensen ikke kunne sige med sikkerhed inden. De vil dog stadig ikke komme med en konkret finansieringsmodel.

- Det er forskellen på at være i opposition og sidde i regering, for der har de jo adgang til statsapparatet og mulighed for at lave den slags beregninger, som vi ikke rigtig har, siger Dan Jørgensen.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet oplyste først i januar til *Kommunen*, at der var igangsat en undersøgelse, som skulle undersøge omkostningerne ved flygtningelandsbyer, og den skulle ligge færdig medio april. Men med det nye pres fra et flertal udenom regeringen er Venstre gået med til at rykke deadline frem til 1. marts.

Selvom den undersøgelse stadig ikke er fremlagt, føler Dan Jørgensen sig overbevist om, at det i det store og hele vil spare både staten og kom-

munerne for penge, blandt andet fordi kommunerne slipper for at købe parcelhuse til deres kvoteflygtninge eller indkvartere dem på hoteller.

Dansk Folkepartis Martin Henriksen er dog mere konkret, når det kommer til finansieringen.

- Det vil det jo være oplagt at undersøge, om nogle af de midler, som bliver brugt på integration, bliver skåret ned og taget tilbage til staten, så de kan bruges på de statslige enheder, siger han og nævner ulandsbistanden som et andet område, der via besparelser kunne finansiere de statsdrevne flygtningelandsbyer.

DF: Det er midlertidigt

Både Dan Jørgensen og Martin Henriksen er enige om, at flygtningelandsbyer kan skabe parallelsamfund, men også på denne præmis skilles deres veje, når det kommer til næste træk. Mens Dan Jørgensen understreger, hvor vigtigt det er for forebyggelsen af parallelsamfund, at flygtningene får et arbejde udenfor landsbyerne, ser Martin Henriksen det som en del af planen. Det er ifølge ham helt oplagt, at det vil skabe parallelsamfund, men han mener samtidig, at de sidste mange års asylpolitik har skabt det samme inde i byerne, og derfor vil det være bedre med nogle, der forsvinder, når flygtningene kan sendes hjem igen.

- Der vil være tale om et midlertidigt parallelsamfund, fordi de netop skal være her midlertidigt. Og det er jo forskellen fra de parallelsamfund, vi har i dag, som ender med at være permanente, siger Martin Henriksen.

Imens føler Dan Jørgensen sig overbevist om, at man undgår parallelsamfund, hvis den rigtige model bliver udviklet, og peger på, at organisationen Dansk Røde Kors også er med på ideen.

- De er jo heller ikke tilhængere af parallelsamfund, så det tager jeg også som et tegn på, at det godt kan lade sig gøre, uden at det får negative konsekvenser, siger han. ●

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Mai Mercado** (K)

ET OPGØR MED KOMMUNERNES LUKKETHED

Aabenraa Kommune har netop tabt en sag i Klagenævnet for Udbud om kommunens licitation, efter at det er kommet frem, at kommunen valgte at forfordele og prioritere kommunens eget selskab, da vedligeholdelse af kommunens veje blev sat i udbud. Dette gjorde de ved at skjule en del af udgifterne til vedligeholdelsen, hvorfor det fremstod, som om de private bud var mere omkostningstunge end kommunens kontrolbud.

Uanset om man er politiker, håndværker eller noget helt tredje, så må det stå helt klart for enhver, at det aldrig er i orden at snyde på vægten. Når kommunerne sætter noget udbud, skal dette naturligvis ske med lige vilkår for alle. Hvis man forsøger at stramme vilkårene og gør det umuligt for de private virksomheder at konkurrere om udbud af offentlige projekter, er dette med til at begrænse den frie konkurrence, som vores samfund gerne skulle kunne bryste sig af. Dette gør sig gældende i alle erhverv.

En måling viser meget store udsving i kommunernes udlicitering. Dansk Byggeri har på baggrund af en rapport fastslået, at øget udlicitering ville kunne øge omsætningen på det tekniske område med 80 procent eller op mod fem milliarder kroner.

I tider, hvor et varmt emne netop er kommunernes budgetter, bør det være helt naturligt, at sådanne beregninger tages alvorligt i kommunalbestyrelserne. Ikke alene er der penge at spare for kommunerne. Det vil også skabe mere åbenhed, styrke erhvervslivet betydeligt og give flere private virksomheder mulighed for at være med i kampen om de offentlige udbud, mens det for kommunen får både en høj kvalitet og lave-

re pris til følge.

Det er min klare overbevisning, at der er brug for en revurdering af den eksisterende lovgivning på området. Det skal aldrig blive legitimt at snyde, og det er vores ansvar som politikere at slå ned på snyd med henblik på at opretholde retssikkerheden for såvel borgere som virksomheder. Jeg er overbevist om, at det vil skabe en mere fri og bæredygtig konkurrence, såfremt kommunerne i stigende grad offentliggør deres beregninger og kontrolbud.

Der bør være mere ensartede regler for kommunernes udlicitering, når kommunens projekter sættes i udbud. På den måde mindske vi de store udsving og sikrer, at selv små firmaer kan være med i udbudskampen. Endvidere bør der indføres krav om, at kontrolbud skal genudbydes, hvis de ikke lever op til de aftalte krav. Som det er i dag, er der ingen bindende regler om, at offentlige myndigheder skal følge op på, om de leverer den vare og kvalitet, de vandt udbuddet på. Det er dybt urimeligt, at der skal konkurreres på forskellige vilkår. Vi må aldrig tolerere kommunernes lukkethed og se igennem fingre med, at der ikke er lige vilkår for alle aktører.

Der er vigtigt, at kommunerne ikke favoriserer deres egne bud, men byder op til fair og lige konkurrence. Det private marked må aldrig blive den dreng i klassen, som med vilje holdes udenfor, specielt ikke, hvis det kan dokumenteres, at det ville kunne generere en milliardbesparelse i kommunerne at åbne op for mere udlicitering lokalt. ●

oprindeligt var tanken med asylsystemet, og det skal så fungere, indtil de kan udvises af Danmark igen, siger Martin Henriksen, udlændinge- og integrationsordfører for Dansk Folkeparti.

Faktisk erkender han, at det er partiets største incitament for at foreslå flygtningelandsbyer, da han mener, at alt integrationsarbejde med de seneste års flygtninge er skønne spildte kræfter, når der kommer så mange.

- Det vigtigste er sådan set, at man vender systemet på hovedet og indser, at langt størstedelen af de her mennesker aldrig bliver integreret. Påstår man andet, lever

man efter vores opfattelse i en fantasiverden, siger han.

Ingen finansiering

Derfor er det også en del af Dansk Folkepartis ideelle scenarie, at flygtningene bliver så godt som isolerede i de statslige landsbyer og kun må arbejde samt modtage undervisning dér eller i et nærliggende asylcenter. Men den idé hopper Socialdemokraternes udlændinge- og integrationsordfører, Dan Jørgensen, ikke på, da integration er essentielt for partiet, selvom der blev oprettet flygtningelandsbyer.

- Vi synes, det er meget vigtigt, at flygtninge kommer i

"Det er en kæmpe udfordring. Det ledelsesrum, der blev italesat med reformen, er ikke-eksisterende, og skolelederne drukner i rammeopfyldelser. De har virkelig fjernet skoleledernes autonomi og råderum."

Strategen med det faglige hjerte

Egentlig ville Claus Hjortdal bare være bestyrelsesmedlem i Skolelederforeningen. Sådan gik det ikke, og i dag er han formand. Men vejen dertil har krævet store ofre og en god strategisk hjerne.

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Midt i den barske vestenvind fra Vesterhavet er der ifølge formanden for Skolelederforeningen Claus Hjortdal både lys, luft og klarhed i rummet, så man kan dvæle lidt ved tankerne. Og der var brug for både at dvæle og at tale, da Hjortdal i 2007 stod på en strand ved Vesterhavet nær Thisted sammen med sin kone, for der var en stor beslutning, som skulle træffes.

Forude lå en fusion mellem Danmarks Skolelederforening og Lederforeningen, der gennem 10 år havde deltes om landets skoleledere, og nu pegede folk på Hjortdal som kandidat til en toppost i den kommende nye forening, Skolelederforeningen.

Kunne deres forhold og familieliv holde til, at han havde en stilling, som langt hen ad vejen lå i København? Og kunne man overhovedet blive boende i Thisted, hvis man fik et job i den anden ende af landet? Hvad med hans kones job som skoleleder?

- Det var noget af en beslutning. Indtil da havde jeg kun ageret lokalt i fagforeningen. Jeg stod for lønforhandlinger, og jeg var amtsformand i Viborg Amt. Jeg trivedes faktisk godt, og dybest set havde jeg egentlig bare en ambition om at komme i bestyrelsen og se, hvad der så skete, men da næstformanden i Danmarks Skolelederforening trak sig kort før fusionen, fik jeg at vide af medlemmerne, at nu var det nu: Jeg skulle slå til.

Det var mig, de ville have.

Det mente Claus Hjortdal med egne vestjyske ord måske nok var lige tidligt nok i forhold til, hvad han havde forestillet sig, men nu blev det altså sådan. Og efter seks år som næstformand kunne han i starten af 2014 sætte sig i formandsstolen.

Faglig fra krybbe til krukke

Allerede som barn faldt Claus Hjortdal i fagforeningsgryden. Faren var kasserer i den lokale afdeling af Dansk Metal.

En gang om ugen stillede folk op i kø i barndomshjemmet for at betale deres fagforeningskontingent, og unge Claus fik lov at hjælpe med at sætte mærker i bogen.

- Så jeg fik sammenholdet om den profession, man har, ind med modernismen. Derfor var det også naturligt for mig, da jeg blev lærer og senere skoleleder, at engagere mig i det faglige arbejde, siger Claus Hjortdal.

Det blev en karriere - både som lærer og skoleleder - der har udfoldet sig inden for en radius af 15 kilometer fra Thisted. Og han bor stadig i Thisted, hvor hans kone er skoleleder.

En fredelig fusion

Claus Hjortdal er god til strategi, hvis man spørger ham selv. Han finder ud af, hvilket udfald han gerne vil have af en given situation, og så regner han baglæns. Det var den evne, han brugte, da aftalen om formandskabet skulle på plads.

For Claus Hjortdal kunne lige så vel være endt som formand allerede i 2007, da foreningerne fusionerede. Men

det havde ikke været den rigtige løsning, forklarer han.

- Lige til det sidste var det uklart, hvad der skulle ske. Men så fandt Anders Balle fra Lederforeningen og jeg en salomonisk løsning til fagforeningens bedste, siger Claus Hjortdal og henviser til Kong Salomon, der i Bibelen truer med at skære et barn midt over, hvis to kvinder ikke kan enes om, hvem der har født det.

Løsningen her bestod i, at Anders Balle blev formand og Claus Hjortdal, der kom fra Danmarks Skolelederforening, næstformand. Bestyrelsesposterne blev delt lige meget mellem de to foreninger, og vigtigst af alt slap de for kampvalg.

- Vi troede på, at hvis vi kunne gå fredeligt ind i fusionen uden at kæmpe, var det bedst for foreningen. Hvis vi startede med en kamp, ville vi risikere splittelse i mange år frem. I stedet fik vi skabt en flot fusion, hvor færre end 20 meldte sig ud.

Send mere tid

Efter seks år med Skolelederforeningen meddelte Anders Balle i december 2013, at hans tid som formand var slut, og Claus Hjortdal meldte sig hurtigt på banen som kandidat til posten. Fire måneder senere - i slutningen af marts 2014 - blev han enstemmigt valgt.

Claus Hjortdals to første år som formand har budt på store omvæltninger på skoleområdet. Folkeskolereformen løb hurtigt med al opmærksomheden. Lærerne gik på gaden, efter at de blev lockoutet i forbindelse med konflikten om deres arbejdstid.

Der er også sket en enorm strukturreform i kommunerne, hvor skoler er blevet nedlagt eller sammenlagt samtidig med, at inklusionsreformen, der skal få flere såkaldte specialbørn over i de almene klasser, er blevet implementeret.

- Hver af de fire reformer er en kæmpe udfordring og det at de skulle implementeres samtidig, har uden tvivl været den største udfordring

Blå bog

► **Claus Hjortdal bor** privat i Thisted. Han er uddannet lærer fra seminariet i Nørre Nissum og har siden arbejdet som lærer og senere skoleleder i området omkring Thisted.

► **I 2007 blev** han konstitueret som formand for Danmarks Skolelederforening og senere næstformand i den ved fusion af Danmarks Skolelederforening og Lederforeningen skabte fagforening Skolelederforeningen. I 2014 blev han enstemmigt valgt som ny formand for Skolelederforeningen.

de sidste to år, siger Claus Hjortdal.

Derfor havde han gerne set, at reformerne havde fået mere tid, og at de ikke var blevet implementeret samtidigt.

- Inklusionen var måske den reform, der var forberedt bedst. Men den blev presset af, at vi havde de andre reformer oveni. Den kom samtidigt med en række hårde rationaliseringer fra kommunerne, siger han og henviser til, at der i gennemsnit er 16 procent færre skoleledere i dag end for bare ganske få år siden.

- Nogle kommuner har skåret i skoleledelsen med helt op til 50 procent. Skal man realisere så omfattende reformer, som inklusionen og folkeskolereformen er, så er det klart, det ikke lykkes ordentligt, hvis man samtidig fjerner ledelsen.

Derfor så han gerne, at folkeskolereformen havde haft mere tid.

- Den blev født i krig og økonomisk nedgangstid med faldende børnetal og i for stor hast.

Der skulle have været plads til at bruge tid på at forberede både skolerne og lærerne.

Men accepterer man, at reformer tager tid, så kommer det alligevel til at lykkes - stille og roligt. Men man var aldrig nået så langt, som man er, uden at skolelederne havde kunnet omsætte reformerne til praksis, siger Hjortdal.

- Vi har udfordringer med en ekstremt travl hverdag, sygemeldte lærere og pædagoger, og vi har problemer med rekruttering af både nye lærere og ledere, men vi er lykkedes med begyndelsen af implementeringen af reformen.

'Vi mangler ledelsesrum'

Netop den travle hverdag, der er produktet af et højt ambitionsniveau ved skolereformen, gør, at den største udfordring for Skolelederforeningen i 2016 bliver at holde øje med økonomien.

- Vi er det land i verden, der har flest undervisningstimer. Vi skal stramme op og rationalisere samtidigt. Lige for tiden er der stort landspolitisk fokus på ældreområdet, det sociale område samt flygtningeområdet. Det er alle vigtige områder, men jeg er bange for, at vi midt i det fokus glemmer folkeskolen. I mange kommuner bliver den eneste løsning derfor, at lærerne skal undervise mere.

- Det er en kæmpe udfordring. Det ledelsesrum, der blev italesat med reformen, er ikke-eksisterende, og skolelederne drukner i rammeopfyldelser. De har virkelig fjernet skoleledernes autonomi og råderum.

Derfor ser Claus Hjortdal kun to løsninger på de udfordringer, der kommer: Enten kommer der flere penge, eller også må man sænke ambitionsniveauet.

- Lige nu tror politikerne stadig, at fordi folkeskolerne er så stor en post i økonomien, så kan man rationalisere for en masse penge og stadig bevare det høje niveau. Men det kan bare ikke længere lade sig gøre.

Claus Hjortdal faldt allerede i fagforeningsgryden som barn, hvor han hjalp til, når faderen tog mod medlemskontingenter i den lokale afdeling af Dansk Metal. I dag er han formand for Skolelederforeningen, men han har måttet hugge hæle og kloppe tæer undervejs.

Foto: Cecile Smetana / Polfoto

Vandsektoren revser ny sparelov

Det risikerer at gå ud over miljøet og dansk eksport, hvis Folketinget i denne uge stemmer for den nye vandsektorlov, der er lagt op til. Sådan lyder advarslen fra vandbranchen, mens ministeren og Dansk Industri afviser.

o opbremsning

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

Et grundigt forarbejde og et fornuftigt politisk forlig er blevet omsat til en kortsigtet og ugenomtænkt lov. I hvert fald, hvis man skal tro vandsektorens interesseorganisation DANVA, der er ude med skarp kritik af det lovforslag om en ny regulering af vandselskaberne, som Folketinget

i denne uge skal vedtage.

- Forslaget tager stort set kun hensyn til målsætningen om at effektivisere vandsektoren for et milliardbeløb. Og det overskygger så den miljøbeskyttelse, teknologiudvikling og eksportunderstøttelse, som ellers også var en del af det politiske forlig, siger direktør Carl-Emil Larsen.

Efter en lang dialog med ministeriet føler han fortsat ikke, at den nye lov lever op

til det, der blev indgået politisk forlig om sidste år. Aftalen lagde op til at finde 1,3 milliarder kroner frem til 2020 på effektiviseringer, men ifølge DANVA's beregninger vil den nye regulering i stedet få effektiviseringen til at løbe op i over tre milliarder kroner.

- Når politikerne laver så barsk et effektiviseringskrav med så kort en tidshorisont, så vil vi simpelthen ikke kunne levere godt nok på de andre parametre, forklarer Carl-Emil Larsen og peger på, at det især vil ramme udviklingen og eksporten af den vandteknologi, som politikerne har sat sig som mål at fordoble til 30 milliarder kroner i 2025.

Flere usikkerheder

Den nye vandsektorlov har været længe undervejs og bygger på en evalueringsrapport, som Deloitte, Lett og DHI lavede i 2013. I april sid-

ste år landedes der et bredt politisk forlig på Christiansborg, men kort efter blev der udsdrevet folketingsvalg, og siden et første udkast til lovforslaget blev fremlagt i efteråret, har der været en heftig høringsdebat mellem interessenterne om, hvad det vil få af konsekvenser.

Ifølge energi-, forsynings- og klimaminister Lars Chr. Lilleholt (V) arbejder hans embedsmænd fortsat på en lovbekendtgørelse, der skal afgrænse rammerne for vandselskabernes lånemuligheder og medfinansiering af den kommunale klimasikring.

Derfor er det også fortsat uvist her få dage før lovens vedtagelse, hvad der helt konkret kommer til at gælde for sektoren. Men sikkert er det, at den økonomiske skrue vil blive strammet voldsomt i forhold til, hvad DANVA havde forventet efter sidste års aftale.

"Når politikerne laver så barsk et effektiviseringskrav med så kort en tidshorisont, så vil vi simpelthen ikke kunne levere godt nok på de andre parametre."

Carl-Emil Larsen, direktør, DANVA

- Vi undrer os over, hvad der kan være foregået, siden lovforslaget nu ser markant anderledes ud, end der var lagt op til i det politiske forlig. Jeg tror, det skyldes en uheldig overdragelsesforretning fra det ene ministerium til det andet, siger Carl-Emil Larsen og henviser til, at det nu ikke længere er Miljøministeriet, der står for lovgivningen.

- Ansvar for den økonomiske regulering er rykket over i Klima- og Energiministeriet. Man har altså fået afkoblet det egentlige ressortministeriums opgave - nemlig miljøet, siger han og peger på, at der vil blive færre penge til at samarbejde med private virksomheder om at skabe ny teknologi. Lars Chr. Lilleholt mener dog, at man netop ved at presse vandselskaberne økonomisk kan fremtvinge mere innovation.

- Effektiviseringskrav og teknologiudvikling er ikke

Tidligere regeringer har set store muligheder i eksport af vandteknologi. Men de muligheder risikerer vi at kuldaste med den nye vandlov, advarer sektoren.

Foto: Tariq Mikkel Khan/POLFOTO

gen af teknologi og nye produkter, siger han.

DI er tilfreds
Hos Dansk Industri deler de ministerens holdning om, at man ved at stramme skruen kan skabe mere effektive løsninger.
- Det er klart, at det bliver en stor udfordring for forsyningerne at levere på det her effektiviseringskrav. Men evalueringen af vandsektoren viser også, at der fortsat er store effektiviseringspotentialer at tage fat på, siger seniorchefkonsulent Svend-Erik Jepsen og peger på, at vandselskaberne blandt andet kan blive bedre til at opkræve penge for at deltage i virksomhedernes teknologiforsøg.

”Effektiviseringskrav og teknologiudvikling er ikke hinandens modsætninger. Tværtimod skal effektiviseringskravene gerne medvirke til, at selskaberne er nødt til at investere i mere effektiv teknologi.”

Lars Chr. Lilleholt, klima- og energiminister

- Hvis forsyningerne ikke umiddelbart kan se en gevinst på deres bundlinje eller miljøperformance ved at afprøve ny teknologi, så må de bede den pågældende virksomhed om at betale for at få den afprøvet. Det bør ikke være forbrugerne, der betaler for virksomhedernes produktudvikling, forklarer Svend-Erik Jepsen.

Set fra DANVA's direktørstol vil kunderne kunne spare mere ved at udskyde nogle af besparelserne, så der fortsat er plads til at investere i den nye teknologi - som på den måde vil gavne eksporten.

- Vi snakker om en øgning af dansk eksport på 15 milliarder om året, som vi skal hjælpe med. Hvis det kommer til at koste fem milliarder på eksporten, at politikerne vælger at spare én milliard ekstra på vandselskaberne, så er det immervæk en dårlig prioritering fra deres side, siger Carl-Emil Larsen.

Men Lars Chr. Lilleholt står fuldstændig fast på sin effektiviseringsplan.

- Jeg lytter meget til sektoren. Men jeg lytter også til almindelige mennesker og de virksomheder, der får gavn af lave priser, skriver han. ●

hinandens modsætninger. Tværtimod skal effektiviseringskravene gerne medvirke til, at selskaberne er nødt til at investere i mere effektiv teknologi, skriver han.

800 millioner på spil

Mest centralt i DANVA's regnestykke står spørgsmålet om en såkaldt luftkorrektions, som ministeriet har beregnet til mellem 600 og 800 millioner kroner. Det er penge, som forsyningsselskaberne har sparet forbrugerne for de senere år uden at være tvunget til det og som DANVA derfor mener bør regnes med i det nye effektiviseringskrav.

- Vi vil som sektor meget gerne gøre det billigere for kunderne. Siden 2010 har vi faktisk helt af os selv leveret priser, der var 800 millioner lavere, end prislofterne var sat. Det er helt fair, at man nu går ind og tager de penge, men det var så også tanken, at de ville være en del af kra-

vet på 1,3 milliard, siger Carl-Emil Larsen.

Lars Chr. Lilleholt afviser blankt, at de 800 millioner kroner nogensinde har været tænkt som en del af beløbet på 1,3 milliard.

- Det er penge, som i dag ligger ude i vandkundernes og de vandforbrugende virksomheders lommer. Det er penge, som vandselskaberne har haft ret til at opkræve, men som ikke er blevet opkrævet, fordi selskaberne ikke har haft brug for pengene, skriver han i et svar til *Kommunen*. En opfattelse som Socialdemokraternes energiordfører Jens Joel deler, selvom han dog medgiver, at lovforslaget umiddelbart har haft mere fokus på effektiviseringer end andre dele af det politiske forlig.

- Derfor har det været vigtigt for os at få konkretiseret og uddybet en række detaljer i lovforslaget, så vi sikrer, at der også er fokus på udviklin-

Abonnementssælgere til Kommunen

Vi er på udkig efter dygtige sælgere, der vil udvikle deres kommunikationsevner og salgskompetencer.

Vi tilbyder:

- Et job med stor selvstændighed
- Salgscoaching
- Fleksible arbejdstider på hverdage 10-16
- Et udfordrende job med stor læring og personlig udvikling
- Løn efter aftale

Jobbet

Som medarbejder hos Kommunen vil du stå for afsætningen af Danmarks stærkeste publikation til kommunerne. Du får ansvaret for avissalg til nye kunder og opfølgning på gamle kunder.

Din profil

Du er formentlig studerende – med interesse for politik og samfundsforhold. Vi forventer, at du er udadvendt og har en positiv indstilling og en høj grad af engagement. Det er ikke et krav, at du tidligere har beskæftiget dig med salg; det vigtigste er, at du er interesseret i at lære nyt. Det er en klar fordel, hvis du har kendskab til vores målgruppe, men ikke en nødvendighed.

Aflønning

Løn efter aftale

Ansøgning

Send en skriftlig ansøgning, hvori du fortæller om dig selv, din baggrund og uddannelse samt dine motiver for at søge stillingen. Send den til Henrik Eskelund på henrik@kommunen.dk. Du er også velkommen til at kontakte Henrik telefonisk på telefon 33 34 60 62 for yderligere information.

Tiltrædelse

Hurtigst muligt. Vi læser ansøgningerne og afholder samtaler løbende.

NIELSEN NØRAGER

Nye partnere

Det glæder os at meddele, at Anders Valentiner-Branth og Henrik Sauer, begge 49 år, er indtrådt som hhv. partner og associeret partner i Nielsen Nørager Advokatpartnerselskab.

Anders Valentiner-Branth og Henrik Sauer har gennem mere end 20 år beskæftiget sig med forvaltningsret, kommunalret, persondataret og socialret og rådgiver både kommuner og andre myndigheder samt private virksomheder herom.

Anders Valentiner-Branth og Henrik Sauer fører endvidere rets- og voldgiftssager inden for det offentligretlige område og har dybtgående kendskab til en række særdiscipliner såsom vej- og parkeringsret.

Morgendagens meningsdannere

Af Helena Udsen

HVOR VAR VIDENSKABEN?

Dagens Danmark er et videnssamfund. Et samfund med lyst til at lære, tænke innovative tanker og udforske morgendagens muligheder. Et udsagn, der er nævnt utallige gange gennem min uddannelse. Et udsagn, der i høj grad har formet min verdensopfattelse. Samtidig er det desværre også en samfundsopfattelse, jeg har været nødsaget til at revurdere.

Trods det såkaldte videnssamfund oplever jeg ofte politiske målsætninger, der ikke bakkes op af evidensbaserede metoder til opnåelse af den fastsatte målsætning. Den politiske ageren går ofte i stik modsat retning af, hvad al videnskabelig evidens fordrer. Tydeligt ses det i miljø- og klimaproblematikkerne, hvor cirka 97 procent af forskerne på globalt plan er enige om årsag og virkning. Efter COP21 stod de forskellige regeringschefer i kø for at prise den historiske aftale, der blev indgået i Paris. Alligevel ser vi trods videnskabens anbefalinger beskedne indsatser fra diverse regeringer.

Mit bud er, at de økonomiske og ideologiske skyklapper skygger for det brede perspektiv, og dermed ender det hele desværre blot i symbolpolitik. Det er helt fint med mangfoldighed blandt de ideologiske udgangspunkter, såfremt vejen mod de fastsatte politiske mål baseres på evidens eller dannelse af evidens.

Sætter vi politiske mål, skal de altså følges op af seriøse forsøg på løsninger. Det, som på mig virker meget absurd, er, at videnskaben har og er et værktøj, der er linet op og klar til brug. Vi kan benytte den til at opnå de mål, vi har.

Men tråden knækker altså, når der sættes politiske mål, som ikke efterleves med inddragelse af den frie viden, der findes på området. Når egne ideer, verdensopfattelser, menneskesyn og ideologier står i vejen for implementering af de redskaber, der efter al sandsynlighed vil skubbe i den politisk besluttede retning.

Ligeså knækker tråden, når den udarbejdede 'viden' ikke kan efterprøves og pålidelighedstjekkes. Hele essensen i videnskaben er muligheden for efterprøvning. Det bør gælde såvel i det offentlige som i det private. I dag foregår det til tider således, at visse forskningsprocesser ikke lægges frem for offentligheden af hensyn til den "frie" konkurrence. Disse undersøgelser bør selvfølgelig derfor aldrig indgå som belæg for eller i vurderinger af lovgivning. Kun pålidelig viden er brugbar viden.

En anden udfordring er det med at plukke af videnskabelige resultater og facetter, der udnyttes i egen favør. Fordelene nævnes, mens ulemperne udelades. Forhåbentlig er det kun et resultat af fortravlede politikere og en ærgerlig tone, der trods alt kan forbedres.

Risikoen er nemlig, at det næste skridt bliver, at de argumenter, som vi bruger, bliver bakket op af fabrikerede, rapporter, undersøgelser og konklusioner.

Tor Nørretranders blev i Information d. 5/1 spurgt: "Hvad er vigtigst: At forskningen er fri, eller at den kan bruges til noget?" hvortil han svarer: "Den kan bruges, fordi den er fri". Hovedet på sømmet!

Lad os vælge at bruge den frie forskning i vores politiske løsninger og som hovedargument for disse. Lad os bruge eksperterne, specialisterne og viden(skab)spersonerne - både de gadefaglige og ekspertfaglige.

debat

Fluepapir i Brønderslev

o potentiale

Henrik Christoffersen
Forskningschef i CEPOS

Social- og Indenrigsministeriet beregner hvert år et mål for hver enkelt kommunes serviceniveau. Det viser, hvor høje udgifter kommunen afholder set i forhold til, hvor store udgiftsbehovene er, når der tages hensyn til demografiske og socioøkonomiske omstændigheder. Jeg har set lidt nærmere på de seneste tal, nemlig tallene for kommunernes serviceniveau beregnet ud fra kommunernes regnskaber for 2014. De fortæller i flere henseender en ret bemærkelsesværdig historie.

Stik imod tidens almindelige tendens til at forlange lighed er der store og voksende forskelle mellem de service-niveauer, som kommunerne tilbyder deres borgere. Frederiksberg Kommune er i 2014 den kommune, som klarer sig med de mest beskedne udgifter set i forhold til udgiftsbehovene. Frederiksbergs udgifter ligger her på 91 procent af, hvad de ville have udgjort, såfremt kommunens udgifter havde ligget på landsgennemsnittet for serviceniveau. Vejle Kommune har placeret sig med stort set samme udgiftsniveau som Frederiksberg. I den anden ende af skalaen finder vi Brønderslev Kommune, som bruger 109 procent af, hvad et landsgennemsnitligt serviceniveau ville have kostet. Så hvis Brønderslev valgte at indrette sig, som de har gjort på Frederiksberg, ville en gennemsnitlig husstand med

Det kommunale serviceniveau i Udkantsdanmark er gennemgående meget højt og højere end i mere velstående kommuner i landets centerområder.

et par børn i Brønderslev have omkring 3.000 kroner mere til rådighed efter skat om måneden. Udskrivningsprocenten kunne da reduceres med 7 procentpoint. Det er fuldstændig vildt!

Hvis alle kommuner i landet besluttede sig for et udgiftsniveau som i Frederiksberg Kommune, vil kommunesektorens samlede udgifter blive reduceret med knap 29 milliarder kroner. Jeg har også beregnet dette samlede besparelsespotentiale for de forudgående år, og potentialet er øget år for år.

Fluepapireffekt

Umiddelbart er det forunderligt, at besparelsespotentialet bliver stadig større. Der er siden kommunalreformen i 2007 foregået en betydelig udjævning mellem kommunerne af forskelle i indkomstniveauer og socioøkonomisk tyngde. Vi finder en vigtig forklaring i den såkaldte fluepapireffekt: Når penge kommer i nærheden af en kommune, så klistrer de fast og kan ikke slippe fri igen. Så kommunens borgere kommer aldrig til at se skyggen af dem.

Det er i væsentlige henseen-

der gået rimeligt i Brønderslev i de senere år. Målt i faste priser er bruttoindkomstniveauet i Brønderslev vokset med 2.000 kroner per indbygger fra 2007 til 2014, hvor indkomsterne på landsplan faldt med godt 7.000 kroner per indbygger. Alligevel har Brønderslev fået flere penge fra tilskud og udligning. På Frederiksberg faldt bruttoindkomsterne med knap 30.000 kroner per indbygger. Alligevel er Frederiksbergs position i tilskuds- og udligningssystemet ændret præcis som Brønderslevs - blot den modsatte vej, og Folketinget har skærpet den kommunale udligning.

Resultatet har været, at Brønderslev på en meget aggressiv måde har skruet serviceniveauet i vejret siden 2007. I 2008 lå kommunens serviceniveau 1 procent over landsgennemsnittet, i 2010 var niveauet nået 5 procent op over landsgennemsnittet, og i 2014 var Brønderslevs serviceniveau så skruet op til at ligge 9 procent over landsgennemsnittet. Samtidig har kommunen også skruet beskatningen i vejret. Kommunens samlede beskatningsniveau lå i 2007 på 25,32 procent, det var i 2010 steget til 26,40 procent, og i 2014 var det så nået op på 27,04 procent. Brønderslev har altså i den grad garderet sig med fluepapir, så kommunen kan være sikker på, at alle penge i nabolaget klistrer uhjælpeligt fast. Det ligger ikke til Brønderslev Kommune at lette blot en smule på det skattetryk, som er langt højere end skattetrykket i eksempelvis Frederiksberg Kommune.

Brønderslev insisterer på at bruge 18 procent flere penge end Frederiksberg i forhold til de lokale behov.

Indenfor rækkevidde

I et større perspektiv er Brønderslevs historie også historien om Udkantsdanmark og dansk regionalpolitik. Det kommunale serviceniveau i Udkantsdanmark er gennemgående meget højt og højere end i mere velstående kommuner i landets centerområder. Ikke desto mindre er det en helt afgørende del af dansk regionalpolitik at gøre fortsat øgning af det kommunale serviceniveau i Udkantsdanmark mulig. Folketinget samler sig altså om at løse et regionalt velfærdsproblem, som ikke findes.

Tallene for kommune-potentialet viser, at der er et vældigt behov i dansk økonomi for at effektivisere den offentlige servicesektor også med mere end det aktuelle effektiviseringskrav på 1 procent. De foreløbige regnskaber viser, at kommunernes nettoudgifter i 2014 var på 348 milliarder kroner. 1 procent af det er således 3,48 milliarder kroner, hvilket med et samlet effektiviseringspotentiale på knap 29 milliarder kroner burde være indenfor rækkevidde. Tallene viser også, at potentialet reelt varierer stærkt fra kommune til kommune. Det lægger op til overvejelser om den videre effektiviseringspolitik. Der er mildest talt mere at hente i Brønderslev end på Frederiksberg.

"Hvis alle kommuner i landet besluttede sig for et udgiftsniveau som i Frederiksberg Kommune, vil kommunesektorens samlede udgifter blive reduceret med knap 29 milliarder kroner"

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre. *Kommunen* inviterer en række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

NYE VEJE

Annemette Digmann

Region Midtjylland

Mads Ole Dall

Perspektivgruppen

Frisættelse - gør innovation pærelet

Da vi fik en forespørgsel fra et partnerskab om at undersøge, hvordan de på sundhedsområdet praktiserer ledelse i samarbejdet om at gøre det bedste for borgerne, slog vi til.

Farefuld færd

Vi ved i dag, at samarbejde i partnerskaber - det vil sige hen over organisationsgrænser - er en nødvendighed, hvis det offentlige også i fremtiden skal kunne imødekomme borgerne behov for velfærdsydelser.

Det betyder for det første, at vi internt skal kunne samarbejde på tværs af fagligheder, traditioner, kulturer og perspektiver - og dermed evne at sætte egeninteressen på standby. *Hvem er de første til at save den gren over, som de selv sidder på?*

For det andet kalder det på evnen til at lede et partnerskab eller et konsortium. Det kræver, at ledelsen formår at se udover det interne hierarkis grænser og lede i "mellemrummet" frem mod et fælles formål. Det bord, lederen sidder 'for enden af', er rundt, så han eller hun skal snarere fungere som en facilitator, der integrerer flere synsvinkler og hensyn, end en leder med hierarkiets autoritet.

Hvem smider først de velkendte kasketter og roller?

For det tredje så udfordrer grænsekrydsende samarbejde selve systemet og alle de medarbejdere, det er befolket med. For i det øjeblik vi indser, at vi er nødt til ikke bare at gentænke de enkelte ydelser, men også den organisationsforståelse, der har skabt dem, så kommer magt, selvforståelse, ressourcer, styring og personlig prestige for alvor i spil.

Hvem er de første, der vover sig ud i det farefulde terræn?

I kommune- og hospitalssamarbejdet Midtklyngen har de taget de første skridt. Hvad har de gjort for med succes at kunne håndtere de mange faldgruber og spændingsfelter?

Lovende eksempel fra Viborg

I begyndelsen af 2015 blev vi inviteret af Viborg Kommune til at undersøge samspillet - og især ledelsesaspektet - i den sundhedsklynge, de indgår i sammen med Hospitalsenhed Midt, de praktiserende læger, Silke-

"Den vertikale styring er således afgørende, men minimeret, mens den horisontale ledelse er præget af vilje, mod og tillid. Tilsammen synes det at være vejen til at sætte den sunde fornuft fri."

borg og Skive Kommune. I artiklen her fokuserer vi på Viborg Kommunes akutteam og dets samspil med de praktiserende læger og akutafdelingen på hospitalet.

Patienterne er i dag langt kortere tid på hospitalet end tidligere, og det giver nye opgaver til kommunerne og de praktiserende læger i forhold til både forebyggelse, behandling og genoptræning. Akutteamet løser opgaver for borgerne i mellemrummet mellem klassisk hjemmepleje og hospitalsbehandling, og vi fortæller her om især to områder - og en grund til forundring - hvor vores undersøgelse ser ud til at tilføre ny viden om tværsektorielt samarbejde og ledelse.

Ledelse på tværs

Ledelsen på sundhedsområdet i Viborg Kommune har etableret en ramme og et værdisæt, som medarbejderne kan agere indenfor: "Sig i udgangspunktet altid ja til de forespørgsler, der kommer fra sygehus, praktiserende læger eller borgere - og vær så opmærksom på, hvil-

ke opgaver der bedst kan løses i hjemmet." Parallelt siger ledelsen på sygehusets akutafdeling: "Hvis jeg var patient, hvad ville jeg så gerne have, at der skulle ske lige nu?"

Borgerens perspektiv bliver højeste og således den fælles overligger - og så sker der pludselig noget! Medarbejderne har nu et fælles formål på tværs at tænke og handle fagligt ud fra, og det gør de tilsyneladende ganske ubesværet. Der udvikles ideer, skabes løsninger og tages beslutninger helt tæt på det enkelte borger- eller patientforløb. Det som i udgangspunktet og teorien så vældig kompliceret og spændingsfyldt ud, er lige pludselig blevet "pærelet".

Letheden viser sig også ved at man går ud og ind hos hinanden. De kommunale medarbejdere kan henvende sig hos lægerne på hospitalet, hvis de ikke kan komme igennem hos borgerens egen læge. Sundheds- og serviceloven flettes, hvis det giver mening for borgeren. Det eneste, der ikke gås på kompromis med, er patientsikkerheden.

Men der kommer også en lethed, som beror på ledelse (og ledere), der i praksis vil et sammenhængende sundhedsvæsen og frisætter medarbejderne til at agere selvstændigt fra situation til situation uden at de lige skal tjekke af "opad". Det synes at være både stærkt engagerende for den enkelte medarbejder og fremmende for det mod og den risikovillighed, som synes helt afgørende for at krydse grænser i en brydningstid.

Den vertikale styring er således afgørende men minimeret, mens den horisontale ledelse er præget af vilje, mod og tillid. Tilsammen synes det at være vejen til at sætte den sunde fornuft fri.

Fra håndtering til organisering

De medarbejdere - og ledere - vi har mødt i grænselandet, er gudbenådede netværkere, der evner at skabe positive relationer overalt, hvor de kommer og tilmed ikke er bange for at tage initiativer. Eksempelvis får de den ide, at ikke alle patienter behøver at tage på hospitalet for at få en blodtransfusion. De gør noget ved det og får mulighed for at foretage det i hjemmet, når det giver bedst mening for borgeren.

Denne cocktail af relationskompetencer og

mod hos de grænsekrydsende aktører er markante kvalifikationer, som synes at drive de tværgående initiativer vi har fulgt - fremad.

Denne iagttagelse har imidlertid også ført os til spørgsmålet: Hvordan har det tilsyneladende været muligt at befolke Midtklyngen med netop disse særlige typerildsjæle og projektmagere? Et af de svar vi ofte har mødt er, at det skyldes, at de rigtige mennesker mødte hinanden på det rigtige tidspunkt, tilsat en god portion tilfældighed. Uden tvivl et udsagn med stor sandhedsværdi - men ikke desto mindre et utilfredsstillende et af slagsen, når ønsket netop er at kunne handle på mere sikker grund i det tværorganisatoriske mellemrum.

Måske et mere systematisk fokus på frisættende ledelsespraksis er et kraftfuldt svar på at bevæge sig fra tilfældets vilkårlighed til et mere organiseret og i den forstand "praksissikkert" tværsektorielt samarbejde. Erfaringerne i Midtklyngen peger på det.

Borgerens perspektiv lader vente på sig

Trods de indiskutable resultater, Midtklyngen har skabt i det tværsektorielle limbo, så kan vi ikke lade være med at undre os over, at vi kun sjældent - i vores interview og observationer - har hørt om forløb, hvor borgeren har været direkte inddraget i vurderinger og beslutninger. Når vi har bragt denne undren på banen, efterlader svarene det indtryk at ".....borgerens eget perspektiv naturligvis er vigtigt, men det er vi ikke kommet så langt med endnu", som om det blot er et spørgsmål om tid og overskud til at gøre borgeren direkte samskabende. Den selv vurdering vil vi godt udfordre med følgende spørgsmål: Gad vide, hvad der er så skræmmende for sundhedsfaglige ledere og medarbejdere ved at invitere borgeren ind i kernen af sin egen sundhed og helbredelse? For skræmmende synes det at være, siden det ikke bliver gjort i et ellers progressivt og modigt sundhedsfagligt miljø.

Svaret er vi sikre på, at de nok skal finde eller udvikle i Midtklyngen. Vi glæder os til at høre det!

”Kontrol ved grænsen virker. Det vidste vi, men det er nu også påvist, eftersom færre asylansøgere kommer til landet. Derfor er grænsekontrollen kommet for at blive. Også efter 23. februar.”

Kristian Thulesen Dahl (DF) om forlængelsen af den midlertidige grænsekontrol, på Facebook

Åbent brev til alle borgmestre: Boykot omprioriteringsbidraget

o opråb

Kære borgmestre: Slå hælene i, lyt til forældre og personale og boykot omprioriteringsbidraget, som vil medføre eklatante besparelser på kernevelfærden.

Som I ved, tvinger omprioriteringsbidraget kommunerne til voldsomme besparelser på centrale velfærdsydelser. I skal spare 4,2 milliarder kroner årlig over de kommende år.

Københavns overborgmester Frank Jensen (S) opfordrer til boykot af beslutningen, mens Høje-Taastrup borgmester Michael Ziegler (K) er på samme kurs og støttes af flere andre borgmestre. Og Martin Damm (V), formand for KL, udtaler, at kommunernes oprør bunder i afmagt og at kommunerne siden 2010 har sparet 11 milliarder kroner årligt, og der er blevet 28.000 færre ansatte. En hel del af de 28.000 er pædagoger på dagtilbudsområdet.

År efter år oplever vi, at vilkårene i vores dagtilbud forringes: Færre pædagogiske

Københavns overborgmester Frank Jensen (S) opfordrer til boykot af regeringens varslede omprioriteringsbidrag. Han møder opbakning fra en række andre borgmestre

Foto: Finn Frandsen / Polfoto

medarbejdere til den almindelige omsorg og færre til praktisk omsorg som bleskift, toiletbesøg og vinke-ritualer.

Som forældre ved vi godt, at kursen er helt gal, og vi bliver bekræftet af forskningen, som slår fast, at investeringer

i de mindste er både nødvendige og gode samfundsinvesteringer.

Vi mærker det allesammen,

når vi afleverer vores børn i børnehaven eller vuggestuen og kigger langt efter en voksen.

Området tåler ganske enkelt ikke flere forringelser. Vi har tværtimod brug for en fælles indsats, så vi atter kan få bragt omsorgen og udviklingen i højsædet. Det fordrer flere, ikke færre, voksne omkring vores børn.

Med venlig hilsen

Dorthe Boe Danbjørg

Formand for FOLA - Forældrenes Landsforening

Julie Kyndesgaard

Formand for KFO - Københavns Forældreorganisation

Flemming Linnebjerg Rasmussen

Formand for OFO - Odense ForældreOrganisation

Morten Bowman

Formand for ÅFO - Århus Forældreorganisation

Andreas B. Elkjær

Roskilde Forældreorganisation

Suzette Frovin

Nyborg Forældreorganisation

Ros til Aarhus for højere garantigrænse

o udbud

Michael Ancher

Formand for Dansk Byggeri Østjylland

Aarhus har med et pennestrøg gjort hverdagen meget nemmere for de mange mindre virksomheder, som byder på de opgaver, som kommunen sender i udbud. Fremover skal de nemlig ikke en tur i banken og hente en bankgaranti, når de byder på mindre håndværksopgaver til under 300.000 kr. Væk med unødvendigt bureaukrati og papirarbejde for både virksomhederne og kommunen selv. Det fortjener ros.

Jeg håber dog, at det her kun er første skridt på vejen. Det vil være en fordel, hvis alle de østjyske kommuner kunne blive enige om en fælles grænse for, hvornår der skal stilles en bankgaranti. Det er et oplagt emne for de 11

Jeg håber dog, at det her kun er første skridt på vejen. Det vil være en fordel, hvis alle de østjyske kommuner kunne blive enige om en fælles grænse for, hvornår der skal stilles en bankgaranti.

kommuner i Business Region Aarhus at tage fat på.

Samtidig er det værd at nævne, at Odense og Herning kommuner først stiller krav om bankgaranti ved opgaver til over 1 million kroner. Det ville være en drøm med den samme grænse i alle vores østjyske kommuner.

o sygehuse

Af Karen Stæhr

Sektorformand FOA

Med en pakke på 415 millioner kroner vil regeringen afhjælpe overbelægningen på sygehuse. Især ældre medicinske patienter skal hjælpes. FOA ser positivt på den nye akutpakke som et første skridt i indsatsen. Men løsningen skal i høj grad findes i et tættere samarbejde mellem regioner og kommuner.

Det er rigtigt positivt, at regeringen sætter fokus på overbelægningen. Det er et problem, der har eksisteret på sygehusene i mange, mange år. Akutpakken er et godt første skridt, for der er ingen tvivl om, at der skal økonomiske ressourcer til, hvis problemerne skal løses.

Regeringen har i dag præsenteret en akutpakke på 415

Akutpakken er en god start, men skal man overbelægningen til livs, kræver det flere hænder, understreger FOA.

Foto: Jens Dresling/Polfoto

millioner kroner, hvoraf 200 millioner falder i 2016. Samlet vil regeringen bruge 1,2 milliard kroner på en national handleplan for ældre medicinske patienter.

Der skal flere hænder til at

løse problemerne. Social- og sundhedsassistenter er oplagt som personalegruppe omkring den ældre medicinske patient og kan i samspil med øvrige personalegrupper sikre kvalitet og sammen-

”Der skal ske et tættere samarbejde mellem regioner og kommuner. Overgangen fra den ene sektor til den anden fungerer langt fra optimalt.”

hæng i sektorovergangen mellem kommune og region.

Men regeringens 415 millioner kan ikke stå alene. Der skal være et tættere samarbejde mellem regioner og kommuner. Overgangen fra den ene sektor til den anden fungerer langt fra optimalt. Her skal vi have et bedre samarbejde og en tættere koordinering. Ellers vil vi fortsat se overbelægning og genindlæggelser af ældre medicinske patienter.

67

love og 773 bestemmelser har Miljøministeriet med Eva Kjer Hansen (V) i spidsen sløjft siden september 2015.

Kilde: Ritzau

En alternativ sundhedsstrategi. Fra enstrenget sundhedsforståelse til community health.

I Danmark er der voksende ulighed i sundhed. På trods af vores universelle velfærdssystem er midllevetiden ikke prangende, og trods evidens og indsatser er der stigende ulighed i sundhed.

De danske nationale sundhedsstrategier er baseret på en enstrenget sundhedsforståelse, det vil sige en simpel årsag-virkning-sammenhæng, for eksempel at rygning medfører risiko for sygdom, og derfor skal man holde op med at ryge. De dertil hørende sundhedsstrategier er hovedsagelig individorienterede adfældsregulerende rygestopkurser udført via kommunale forebyggelsescentre.

Et internationalt beskrevet alternativ til dette er en communityhealth-tilgang, som er baseret på WHO's sundhedsbegreb, hvor sundhed ses som fysisk og psykisk velbefindende og individet anskues i sammenhæng med dets omgivelser.

Hvorfor "communities"?

Forskning peger på, at mangel på netværk og relationer er lige så sundhedsskadeligt som rygning, og viser at sundhed i en community health eller flerstrengt sundhedsindsats er effektiv overfor ulighed i sundhed (Marmot & Bell, 2012; Woodall, South & Warwick-Booth, 2010).

Ulighed i sundhed har en social geografi helt ned på bydelsniveau. Nørrebro har en midllevetid for mænd på 70,8 år, hvorimod Indre By har en midllevetid på 77,8 år. Der er altså en forskel på 7 år på de to bydele. Det betyder selvfølgelig ikke, at man, hvis man flytter til Indre By, automatisk lever længere. Det er derimod et udtryk for, at omgivelserne og de livsomstændigheder, man lever under, har betydning for ens livsvilkår og dermed for sundheden.

Fællesskaber - både sted-baserede og communities - hvor nogle folk deler en fælles tilknytning, har afgørende betydning for sundhed og velvære. Vi ved, at relationer og sociale netværk samt muligheden for at påvirke beslutninger, der påvirker ens hverdag, er faktorer, der understøtter et godt helbred. Derfor bidrager empowerment-processer i for eksempel lokalsamfund til et sundt liv.

Metoden

Fremgangsmåden i en community health-tilgang består i at lokalisere ressourcer og aktiver. Det kan være viden, sociale netværk og sociale institutioner i lokalsamfundet. Det indebærer også at styrke de sundhedsprofessionelle og andre aktører i lokalsamfundet, der arbejder for at forbedre sundheden, samt ikke mindst at få disse ressourcer til at arbejde sammen mod et fælles mål.

Community health-tilgangen er hovedsagelig udviklet i en angelsaksisk sammenhæng og skal for at have effekt omsættes til en dansk kontekst. I dette tilfælde er anvendt aktionsforskning og deltagelse i et planlægningsforløb af sundhedsprojektet "Lige adgang til sundhed" i København NV. Projektet blev opstartet i forbindelse med en områdefornyelse af det udsatte byområde. Projektet var fra start forankret i Lokaludvalg Bispebjerg, hvilket gav mulighed for at facilitere en tværvideenskabelig og tværsektoriel community health-tilgang.

En af de første opgaver i en community health-planlægningsproces består i at finde de

FOTO: POLFOTO

rette deltagere og samarbejdspartnere i forhold til det problem, man ønsker at løse. I Projekt "Lige adgang til sundhed" var der tale om et samarbejde mellem "Områdefornyelsen" (under Miljø og Teknik-forvaltningen), de boligsociale indsatser, Lokaludvalg Bispebjerg, Forebyggelsescenter Nørrebro og et forskningssamarbejde med Roskilde Universitet, Center for Sundhedsfremmeforskning. Dette samarbejde åbnede for nye og forbedrede kombinationer af det eksisterende arbejde og for en tværfaglig diskussion af begrebet sundhed, ikke mindst fænomenet tilgængelighed til sundhed.

Projekt "Lige adgang til sundhed"

WHO's sundhedsforståelse er ikke ny viden, heller ikke for planlægningsgruppen i Projekt "Lige adgang til sundhed" eller de sundhedsprofessionelle i lokalområdet. Der findes dog en del barrierer for at arbejde ud fra denne sundhedsforståelse, blandt andet at indsatser ikke er koordinerede hverken lokalt eller i en forvaltningsmæssig sammenhæng.

I Projekt "Lige adgang til sundhed" viste undersøgelser i lokalsamfundet, at der hos de mere udsatte borgere generelt ikke er motivation for at deltage i forebyggelsescenterets livsstilskurser. Derimod er der et stort pillemisbrug, og folk i lokalområdet bytter piller med hinanden. Der eksisterer såkaldte "pensionist-pushere", som sælger piller, de har fået udskrevet af lægen.

Blandt de mere udsatte borgere i området er der tale om meget små og skrøbelige netværk, men netværkene er til stede og udgør en ressource. De lokale viceværter udgør også en ressource, idet de mere isolerede borgere selv opsøger viceværterne. Viceværterne udviser et stort socialt engagement, men beskriver, at de står alene med borgernes komplekse problemstillinger. For at understøtte viceværternes arbejde er der nu etableret et netværk for viceværterne under det boligsociale samarbejde.

"Hvis vi som samfund ønsker at ændre på den nuværende situation med ulighed i sundhed, må vi gøre noget anderledes og lede efter supplement og alternativer til de nuværende sundhedsstrategier. En community health-tilgang er ét alternativ."

I dag har Projekt "Lige adgang til sundhed" skiftet navn til "Sammen om sundhed" og indgår i den daglige drift i Forebyggelsescenter Nørrebro. Nogle af de tilgange, der genspejles i dette projekt, er at identificere de aktuelle problemstillinger via ressourcemaping, mobilisere netværk, udvikle fælles visioner, afdække sociale netværk og måle på effekten af dette daglige arbejde. Dette er en nyskabende tilgang for et forebyggelsescenter.

Et netværk, som endnu ikke er videreført, er et tværfagligt netværk for frontmedarbejdere i lokalområdet. Frontmedarbejderne beskriver ligesom viceværterne, at de står alene med komplekse sundhedsproblemstillinger i lokalområdet.

Disse faktorer er genkendelige i andre kontekster. Mange kommuner har sat fokus på samskabelse, hvor der fokuseres på partnerskaber og inddragelse af civilsamfundet. Der er dog behov for at supplere med fokus på samskabelse internt i kommunerne og de enkelte lokalsamfund. Endvidere er der behov

► Et community defineres som et socialt system eller et netværk; det kan være baseret på en interesse, et behov eller en konflikt, men der er nødt til at være en eller anden form for social relation, for at et community adskiller sig fra en population. De dertil hørende sundhedsstrategier fordrer dels indsatser på flere niveauer, dels flerstrengede sundhedsindsatser, det vil sige tværfaglige og tværsektorielle indsatser, der fokuserer på at opbygge netværk og handlekompetencer.

► Lokaludvalg Bispebjerg er et demokratisk organ bestående af lokale politikere fra de forskellige partier repræsenteret i Københavns Kommune. I lokaludvalget er der et sekretariat bestående af kommunalt ansat personale. Lokaludvalget skal varetage lokalsamfundets mange interesser, og derfor er der fokus på tværsektorielt samarbejde.

for at tydeliggøre forbindelsen mellem de lokale relations- og sundhedsindsatser og den generelle sundhedstilstand samt ulighed i sundhed.

Der opbygges i disse år spændende erfaringer med flerstrengt sundhedsfremme i mange boligsociale helhedsplaner, men sundhedsforståelsen og sammenhængen mellem lokalsamfundsindsatser og sundhed bygger ofte på en enstrenget sundhedsforståelse, hvor sammenhængen mellem det daglige relationsarbejde og empowerment-perspektivets forbindelse til sundhed overses.

Hvis vi som samfund ønsker at ændre på den nuværende situation med ulighed i sundhed, må vi gøre noget anderledes og lede efter supplement og alternativer til de nuværende sundhedsstrategier. En community health-tilgang er ét alternativ. ○

Af Heidi Lene Andersen, post.doc., Center for Sundhedsfremmeforskning, Roskilde Universitet

“Den vedvarende fortælling om, at de store byer vokser og vokser, passer simpelthen ikke. Flyttemønsteret er under markant forandring og i færd med at skabe et Danmark i bedre balance i en grad, så vi kommer til at droppe den negative klang i ordet provins – hvis det ord overhovedet stadig bruges om ti år.”

Jesper Bo Jensen, fremtidsforsker om, at antallet af danskere, der flytter fra de store byer, er stigende, til Kristeligt Dagblad.

25. FEBRUAR

Temamøde om refusions-
omlægningen

KL afholder to temamøder primært for udvalgsmedlemmer og direktører med ansvar for beskæftigelsesområdet. Møderne har til formål at skabe overblik over det nye refusionssystem og sætte fokus på de strategiske konsekvenser af refusionsomlægningen.

Arbejdsmarkedsreformer har sammen med en aktiv beskæftigelsesindsats i kommunerne bidraget til et betydeligt fald i antallet af borgere på offentlig forsørgelse de seneste år. Men der er stadig alt for mange borgere på langvarig offentlig forsørgelse. Og kommunernes økonomiske råderum er knapt. Der har altid været grund til at pejle efter det, der virker, for at sikre bæredygtighed på langt sigt. Men det er svært at stå fast og sætte en langtidsholdbar politisk kurs, når man konstant er udfordret af opgaver med at implementere store reformer - og når man oplever en tilskyndelse til at gå efter de mere kortsigtede økonomiske konsekvenser.

Refusionsomlægningen betyder, at der fremover er én klar sigtelinje - at skabe (endnu bedre) resultater i beskæftigelsesindsatsen. Kortsigtet gevinst indebærer risiko for tab på lidt længere sigt.

Tilmeldingsfrist 11. februar
COK Aarhus, Hedeager 5, 1. sal, 8200 Aarhus N

8. FEBRUAR

Møde i KKR Midtjylland

9. FEBRUAR

Møde i KKR Sjælland

9. FEBRUAR

Spørgetime med statsministeren

9. FEBRUAR

2.-3. behandling af ny vandsektorlov i Folketinget

Behandling af L 91 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, lov om vandforsyning med videre, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber med videre og forskellige andre love. (Opfølgning på politisk forlig om en ny og forbedret regulering af den danske vandsektor).

9. FEBRUAR

Åbent samråd om den lovpligtige opgaveoversigt i folkeskolen

Børne- og Undervisningsudvalget har kaldt ministeren for børn, undervisning og ligestilling Ellen Trane Nørby (V) i samråd. Udvalget har bedt ministeren redegøre for, hvilken betydning det har for folkeskolereformens formål, undervisningens kvalitet, lærernes forberedelsestid og lærernes velfærd, at en stor del af folkeskolelærerne ikke har fået den lovpligtige opgaveoversigt. Endvidere har udvalget spurgt ministeren, hvordan hun vil sikre, at de lovpligtige opgaveoversigter udarbejdes på folkeskolerne, og at opgaveoversigten udarbejdes efter dialog med lærerne. Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Jacob Mark (SF).

Værelse 2-080 på Christiansborg

10. FEBRUAR

1. Møde i Kommunernes Industrinetværk

Det første møde i Kommunernes Industrinetværk 2016 vil omhandle temaet: 'Nyt fra KL, med fokus på hurtigere og bedre sagsbehandling'.

Tilmeldingsfrist: 02.02.16

Severin, Skovsvinget 25, 5500 Middelfart

10. FEBRUAR

Møde i KKR Syddanmark

11. FEBRUAR

Møde i KL's bestyrelse

10. + 11. FEBRUAR

Minikursus - Implementering i praksis

Forløb for nye konsulenter, der arbejder med sundhedsfremme og forebyggelse på tværs i kommunen. Kurset er gratis. Scandic Bygholm Park, Schüttesvej 6, 8700 Horsens (10. februar) KL Huset, Weidekampsgade 10, 2300 København S (11. februar)

11. FEBRUAR

Forvaltningskonferencen 2016

Forvaltningskonferencen 2016 er et samarbejde mellem Djøf og Nordisk Administrativt Forbund. Konferencens fokus er nye tendenser og udfordringer i den offentlige sektor. På årets forvaltningskonference stilles der skarpt på tre højaktuelle temaer:

- Organisering: Nye strukturer og nye samarbejder med borgerne, virksomheder og vidensinstitutioner.
- Embedsmandsrollen: Hvor står embedsmanden efter afgivelsen af Bo Smith-udvalgets betænkning - såvel i statslig, som i regional og kommunal forvaltning?
- Kompetenceudvikling: Hvordan kompetenceudvikler vi de offentlige ledere og medarbejdere?

Radisson Blu Scandinavia Hotel, København S

11. FEBRUAR

Åbent samråd om hadforbrydelser med justitsminister Søren Pind

Udvalget har bedt ministeren om at redegøre for PET's beslutning om ikke at offentliggøre rapporten om såkaldte hadforbrydelser i 2014, herunder for, hvorfor PET vurderer, at de indberettede tal for hadforbrydelser i 2014 ikke er korrekte. Samrådsspørgsmål Z-Ø er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF).

Lokale S-092 på Christiansborg

11. FEBRUAR

Åbent samråd med sundheds- og ældreministeren om ældrepleje i kommunerne

Åbent samråd med sundheds- og ældreministeren om ældrepleje i kommunerne, jf. SUU samrådsspm. X. Værelse 1-133 på Christiansborg

12. FEBRUAR

Møde i KKR Nordjylland

12. FEBRUAR

Møde i KKR Hovedstaden

12. FEBRUAR

Beskæftigelsesudvalgets åbne samråd om arbejdsmiljørepræsentanter

Beskæftigelsesudvalget har kaldt beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen (V) i samråd om vilkårene for arbejdsmiljørepræsentanter.

Udvalget har bl.a. bedt ministeren redegøre for

- Ministerens holdning til en undersøgelse fra 3F's miljøafdeling om arbejdsmiljøuddannelse der viser, at arbejdsmiljørepræsentanterne på danske arbejdspladser ikke får den uddannelse i deres hverv, som de skal have.
- Hvilke mål ministeren har for arbejdsmiljørepræsentanternes vilkår.
- Om ministeren finder, at 1½ dags uddannelse per år er dækkende for en arbejdsmiljørepræsentant i alle brancher.
- Om ministeren mener, at det er hensigtsmæssigt, at arbejdsmiljørepræsentanter skal dække stadig større grupper af kolleger.
- Om ministeren mener, at arbejdsledere og arbejdsgivere er godt nok uddannet på arbejdsmiljøområdet.

Beskæftigelsesudvalgets samrådsspørgsmål U-Z er stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL).

Værelse 1-133 på Christiansborg

23. FEBRUAR

Åbent samråd med justitsministeren og sundheds- og ældreministeren om tilsyn med læger, der begår seksuelle overgreb på patienter

Åbent samråd med justitsministeren og sundheds- og ældreministeren om tilsyn med læger, der begår seksuelle overgreb på patienter, jf. SUU alm. del - samrådsspm. U-W. Se tillige SUU alm. del - svar på spm. 144.

Værelse 1-133 på Christiansborg

24. FEBRUAR

Høring om kultur på recept
Landstingssalen

24. FEBRUAR

Beskæftigelsesudvalgets åbne samråd om efterbetaling af sygedagpenge

Beskæftigelsesudvalget har kaldt beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen (V) og social- og indenrigsminister Karen Ellemann (V) i samråd om efterbetaling af sygedagpenge. Højesteret afsagde den 10. september 2015 en dom, hvorefter en række borgere skulle have efterbetalt dagpenge som følge af, at kommunerne uden lovhjemmel havde stoppet udbetaling af sygedagpenge. Blandt andet Kolding Kommune har efterfølgende undladt at efterbetale til nogle borgere med henvisning til, at sagerne er forældede.

Udvalget har blandt andet bedt ministrene redegøre for:

- Om ministrene finder det er rimeligt, at Kolding Kommune vil undlade at efterbetale til borgere, der uretmæssigt har fået stoppet sygedagpengene med henvisning til, at deres sag er forældet, og hvad ministrene vil gøre for, at de pågældende borgere i Kolding Kommune og alle andre borgere, der er i en lignende situation, får deres ret.
 - Hvornår en kommunalbestyrelse kan undlade at udbetale offentlige ydelser til borgere, der uretmæssigt er blevet nægtet offentlige ydelser med henvisning til, at deres sag er forældet, og om ministrene mener, at det er rimeligt, at en kommune kan trække sådanne sager i langdrag med henblik på at undgå at betale borgerne deres retmæssige ydelser.
- Beskæftigelsesudvalgets samrådsspørgsmål Æ og AG er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL), og samrådsspørgsmål AF er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Værelse 1-133 på Christiansborg

24. FEBRUAR

Høring om finansiering af boliger og erhvervsejendomme i landdistrikter

Værelse 1-133 på Christiansborg

42

milliarder får staten årlig ind gennem opkrævning af ejendomsværdiskat og grundskyld.

Kilde: Ritzau

DANSKE HAVNE

Lillelund Bech stopper hos Danske Havne

Erhvervshavnernes brancheorganisation Danske Havne skal have ny direktør. Den nuværende direktør Gitte Lillelund Bech stopper senest ved udgangen af april 2016 for at vende tilbage til kommunikations- og reklamevirksomheden Advice som Public Affairs Director. Det nye job er 'et tilbud, jeg ikke kunne sige nej til', siger Gitte Lillelund Bech som forklaring på at hun mod sin

egen forventning 'render af pladsen' efter blot to år som Danske Havnes første direktør, en post, hun kom til fra en stilling som Public Affairs Manager hos Advice. Danske Havne har iværksat en hurtig proces for at finde en ny direktør til Danske Havne. Håbet er at have den kommende direktør på plads før sommerferien.

Kommuner

ODENSE

Ny Odense-chef skal genskabe tillid og arbejdsglæde

Børn- og Ungeforvaltningen i Odense Kommune har ansat den 58-årige Morten Madsen som chef for Familie- og Velfærdsafdelingen. Han kommer fra en stilling som vicedirektør i Assens Kommune, hvor han er chef for Familie, Unge og Uddannelse, oplyser kommunen. Siden han blev uddannet som socialrådgiver for 30 år siden, har Morten Madsen det meste af tiden arbejdet med udsatte børn og unge enten som sagsbehandler, leder eller chef. "Morten Madsen skal med sin indsigt og tydelige kommunikation genskabe tillid og arbejdsglæde i Familie- og Velfærdsafdelingen. Det er der brug for, når familierne skal have den støtte, de har behov for", siger administrerende direktør Poul Anthoniussen.

HOLSTEBRO

Natur- og miljøchef vender tilbage igen

Torben Mølgaard, der har 18 års erfaring fra det kommu-

nale teknik- og miljøområde, vender tilbage til Holstebro Kommune 1. marts 2016 som ny chef for Natur og Miljø. Han kommer fra en stilling som chef for Plan og Miljø i Struer, oplyser kommunen. Han har arbejdet i tre teknik- og miljøforvaltninger - heraf 13 år i Holstebro, inden han rykkede til Struer. Han var også projektleder på Holstebro Kommunes samlede myndighedsopgaver i forbindelse med Maabjerg Energy Concept. Natur- og miljøområdet har været uden fast chef, siden Flemming Lehnert Sørensen den 1. november 2015 stoppede som natur- og miljøchef i Holstebro for at blive forvaltningsdirektør i Rebild Kommune.

BORNHOLM

V-politiker vil ud af byråd på Bornholm

Kommunalbestyrelsesmedlem Lotte Helms (V) har anmodet borgmesteren og kommunalbestyrelsen om at træde ud af kommunalbestyrelsen per 30. april, oplyser Bornholms Tidende. - Jeg har fået et nyt job, der ikke er foreneligt med aktiv deltagelse i politik. Det betyder, at jeg henover de næste måneder forbereder min afgang i alle

politiske forhold, skriver hun og oplyser, at hun fortsætter som menigt medlem af Venstre. Hendes nye job er administrationschef i Bornholms Politi. Suppleant er Else Merete Knoop, der kom ind i bornholmsk politik i 1990, hvorefter hun i 11 år sad i det daværende Rønne Byråd.

NÆSTVED

Ny jobchef til Næstved

Torben Bahn Petersen bliver ny arbejdsmarkedschef i Næstved, oplyser kommunen. Den nye chef for Center for Arbejdsmarked, der begynder 1. marts 2016, kommer fra en lignende stilling i Slagelse Kommune og er indstillet af et enigt ansættelsesudvalg - udvalgt blandt 18 ansøgere. Han er 50 år og har haft en lang karriere indenfor arbejdsmarkedsområdet, hvor han blandt andet har været arbejdsmarkedschef i Slagelse og Kalundborg Kommune. Privat bor Torben Bahn Petersen i Holbæk med sin ægtefælle, som han har to voksne børn med.

FAABORG-MIDTFYN

Sundhedschef skifter til politik og strategi

Sundhedschef Heidi Juul

Madsen, Odense Kommune, skifter 1. marts til Faaborg-Midtfyn Kommune som stabschef for Politik og Strategi. Heidi Juul Madsen er 43 år og uddannet cand.oecon. med speciale i organisation. Fra sin tid i Odense Kommune har hun et erfaringsgrundlag, der spænder over sundhed, økonomi- og organisationsudvikling, kommunikation, HR samt børn og unge. Stillingen som stabschef for Politik og Strategi var det sidste manglende element i en ny administrativ organisation, som Faaborg-Midtfyn Kommune besluttede i november.

BORNHOLM

Bornholm går til Socialstyrelsen efter ny chef

Bornholms Regionskommune har ansat Steen Birkedal som sekretariatschef. I stillingen kommer han til at stå i spidsen for regionskommunens strategiske servicehold og bliver leder for 26 medarbejdere og to afdelingschefer. Steen Birkedal er 44 år og uddannet cand.scient.pol. Han kommer fra en stilling som specialkonsulent i Socialstyrelsen og han tidligere arbejdet i både Ankestyrelsen og Brøndby Kommune. Han bor i dag i Virum med kone og børn og har tænkt sig at indrette sig som weekendpendler. Steen Birkedal tiltræder 1. marts.

Stat

FOLKETINGETS PRÆSIDIUM

Dam Kristensen er ny mand i Folketingets Præsidium

Efter mere end et kvart århundrede i politik er Henrik Dam Kristensen udpeget til Folketingets Præsidium. Det tidligere postbud fra Vorbasse er en rutineret politiker. Henrik Dam Kristensen (S) har haft flere ministerposter og været medlem af Europa-Parlamentet. Tirsdag blev han udpeget til Folketingets præsidium, hvor han skal repræsentere Socialdemokraterne. Han afløser Helle Thorning-Schmidt.

DE RADIKALE

Sareen vender tilbage

- Jeg kan ikke forestille mig et liv i politik igen. Lige nu kan jeg simpelthen ikke forestille mig det. Jeg har så meget lyst til at prøve noget nyt.

Den tidligere socialminister Manu Sareen var færdig med politik, efter han ved folketingsvalget i juni ikke blev genvalgt for De Radikale. Her syv måneder senere takker

han så alligevel De Radikales lokaludvalg på Nørrebro for at vælge ham som deres folketingskandidat.

Han skriver på sin Facebook-side, at især udlændingebatten er kørt af sporet, og at der derfor er "meget mere at kæmpe for".

Organisationer

KOMMUNALTEKNISK CHEFFORENING

Tekniske chefer skifter faggruppeformænd

KTC - Kommunalteknisk Chefforening - har per 1.

februar fået to nye faggruppeformænd, oplyser chefforeningen. Teknisk chef Luise Pape Rydahl, Skanderborg Kommune, er ny formand for faggruppen Natur og Overfladevand, hvor hun afløser Hanne Stensen Christensen, Lejre Kommune. Centerchef Christian Østeraas, Lyngby-Taarbæk kommune, er ny formand for faggruppen Kommunal Ejendomsdrift, hvor han afløser John Larsen, Hørsholm Kommune, som har trukket sig grundet sygdom. Christian Østeraas er Centerchef for Arealer og Ejendomme i Lyngby-Taarbæk.

Vore konsulenttydelser

- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Coaching/sparring til politikere, topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere (SKI-certificeret)
- Visions- og strategiseminarer for byråd, udvalg, direktion og ledergrupper
- Lederevaluering og -udvikling
- Chef-til-leje

Brug proceskonsulenter med topledereerfaring. Den erfaring har vi!

H.C. Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING

Tlf. 7022 0272 • www.hcvestergaard.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen i *virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

Af Morten Uhrenholdt. Tanker fra hængekøjen

Den personlige frihed - og et systems fallit

For de fleste borgere i den vestlige verden betyder den personlige frihed rigtig meget. Vi synes ikke, vi kan leve uden følelsen af, at vi selv bestemmer over vores liv og kan foretage selvstændige valg, der baserer sig på vores egne drømme, erfaringer og evner. Alt sammen under ansvar, som vi tidligt bliver belært om.

Der er ligefrem politiske partier, der har givet den personlige frihed en overordentlig fremtrædende plads på deres ideologiske facade. Liberalister kalder de sig af samme grund. Fra de oprindelige frihedsværdier og -idealiseres der dog at være sket en forskydning henimod den økonomiske frihed - det vil sige friheden til at tjene penge uden indblanding fra samfundet eller statsmagten. En art degenerering af frihedsbegrebet vil nogen mene.

Det indebærer nemlig ofte, at entreprenante typer med stor appetit på penge, griber ind i andre menneskers frihed i jagten på mere mammon. I det hele taget kan der sættes en del spørgsmålstejn ved, hvor megen personlig frihed der er tilbage i vores gennemregulerede og pengestyrede samfund.

Tror du for eksempel, at du selv bestemmer over dit barn, så længe det ikke selv kan træffe valg?

Mine to børnebørn er født en tid på året, der er uheldig i forhold til en af livets vigtige hjørneste. Når de nye små poder spændte til det yderste efter sommerferien skal starte i skole, er de to drenge enten lidt for små eller lidt for store.

Da den ældste stod for at kunne starte, var forældrene meget i tvivl. Meget talte for og meget imod en tidlig skolestart. Udgangen blev en tidlig start, og det kom de senere til at fortryde. Belært af disse erfaringer drøftede forældrene det grundigt med det yngste barns pædagoger, da tiden for hans eventuelle skolestart nærmede sig.

Der viste sig hurtigt enighed mellem forældrene og pædagogerne om, at purken ville have bedst af at vente et år. Og så skulle man mene, at den sag er på plads. Det er jo ubestrideligt de to parter, der kender barnet og ved bedst. Men nej da, hvor naivt! Den slags - for samfundet - vigtige beslutninger skal selvfølgelig afgøres af højere magter.

Et liberalt blållys

Jeg synes, det - i al sin uhyrlighed - er et rigtig godt eksempel på, at den højt besungne personlige frihed er et blållys. Man kunne tro, at den slags diktatorisk styring af menneskers liv

Hvornår børn begynder i skole, er ikke længere op til forældrene, men styres af det gennemregulerede samfund.

Foto: Martin Bubandt / Polfoto

skyldes, at vi regeres af en flok betonkommunister, der savner Stalins faste hånd. Men det er jo ingenlunde tilfældet. Tværtimod. De sidste mange år har de liberale politiske kræfter haft en mere eller mindre tung hånd på styrepinden.

Når jeg hører sådan et eksempel, så er det svært ikke at tænke, at mit lille barnebarn - midt i sin fantasirige og erfaringsopsamlende barndom - for længst er sat i et excelark. Han er ikke et barn; han er en samfundsborger, der i en fart skal gennem oplæringen til produktiv brik i vækstmaskinen. I den tænkning er barndommen en forfærdelig uproduktiv tid, der skal forkortes mest muligt. Barndommen er jo ret beset en gang passiv forsørgelse, og det kan dårligt blive værre.

Så selvom han ikke er helt grydeklar til folkeskolens heldags indespærring, så skal forældrene og de forfærdelige pædagoger ikke komme og tildele purken et fjumreår allerede nu! Det er DJØF-tænkningen i al sin rædselsvækkende konsekvens.

Offentligt ansatte har heller ikke meget at skulle have sagt, når de skal udføre deres arbejde. Det er der folk, der har meget mere forstand på. Siden begyndelsen af 1980'erne har der været gang i en såkaldt modernisering af den offentlige sektor. Hærskarer af akademisk uddannede økonomer, rationaliseringskonsulenter og andre tal-jonglører har indtaget chefgangene overalt.

Faglig viden og erfaring er fejlet af bordet, for disse akademikeres digitaliserede trylleformularer kunne indrette hver en krog af det kæmpe offentlige system, så det blev meget smartere. Og først og fremmest BÅDE billigere og bedre.

Det gjaldt ikke blot de administrative og økonomiske sektorer, men også pædagogik og ud-

dannelse, pleje og omsorg. Hvis blot de offentligt ansatte indså, at deres antikverede faglighed stod i vejen for ægte fremskridt, så ventede gyldne tider. På med ja-hatten, lød ét af de groteske og fornuftsstridige slogans. De ansatte måtte tilmed bruge en anelig del af deres tid på evalueringer og dokumentation til de umættelige konsulenter.

I 1991 satte en engelsk forsker, Christopher Hood, navn på fænomenet: New Public Management. Nu har han sammen med en anden anerkendt New Public Management-forsker, Ruth Dixon, gennemført en omfattende empirisk undersøgelse af 30 års erfaringer med NPM i Storbritannien, der mest aggressivt har dyrket tænkningen.

Ingen pålidelige data

Nu skulle man tro, at når systemet har krævet så enorme ressourcer til dokumentation og økonomitænkning, så ville det også være nemt at gå ind og analysere, hvordan det hele så samlet set er gået. Men det var det ikke. De to forskere havde store vanskeligheder med at finde pålidelige data om noget så centralt som driftsudgifter og servicekvalitet. Med andre ord har de administrative og politiske ledere gennem årene ikke kunnet skaffe sig et overblik over, om man var på rette kurs.

Det var de ikke, konkluderer de to forskere efter et omfattende rekonstruktionsarbejde. Efter tre årtier med NPM er hovedkonklusionen, at det har givet højere omkostninger og flere klager. Jeg har læst om den opsigtsvækkende rapport på det uafhængige, privatejede nyhedssite DenOffentlige.dk. Her fortæller professor Jacob Torfing fra Roskilde Universitet om undersøgelsen.

Og hans konklusion efter læsning af bogen er blandt andet: 'Fortalerne for NPM kan ikke

engang redde æren ved at påstå, at man blot får det, som man betaler for, og at der var et politisk ønske om at bruge færre penge på den offentlige sektor, også selvom det ville betyde en lavere servicestandard. Sagen er nemlig den, at englænderne hverken har fået 'mere for mindre' eller 'mindre for mindre'. De har i stedet fået 'mindre for mere': mindre servicekvalitet for flere penge.'

Kritikken er bestemt ikke ny, skriver Torfing. Det nye er, at undersøgelsens tørre tal mere end antyder, at NPM ikke synes at virke efter hensigten. 'Meget tyder på, at det er en hel anden styringstænkning, vi skal have fat i. En styringstænkning, der sætter fokus på offentlig innovation og mobilisering af medarbejdernes og borgernes ressourcer.'

Den konklusion vil mangan en offentligt ansat og borger hilse mere end velkommen. ●

"Faglig viden og erfaring er fejlet af bordet, for disse akademikeres digitaliserede trylleformularer kunne indrette hver en krog af det kæmpe offentlige system, så det blev meget smartere. Og først og fremmest BÅDE billigere og bedre."